

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Lääne-Virumaa aasta sädeinimene on Tiia Saart

Lääne-Virumaa aasta sädeinimene on imetlusväärne käsitöoline ja juhendaja ning Käruseltsimaja ja kohaliku kogukonna elluärataja Tiia Saart.

Tiia südameasjaks on saanud käsitöö ning sellega süvitsi minek. Pärimuskultuuris osalemist võib pidada tema elustiilik. Samas peab ta oluliseks käsitööoskuste edasiandmist kogukonnale, innustades neid käsitööd harrastama.

Tiia aktiivsel eestvedamisel on Käruseltsimajas avatud kangakudumistuba, kus on täna kuued kangasteljed ja kudumas käib üle kümne naise. Tiia sõnul tuleb traditsioone ja oskusi järgijadevalt teistega jagada, leida võimalikult palju inimesi, keda selle pisikuga nakatada. Teiseks valikuks on Tiial keraamika valmistamine.

Lisaks käsitööhuvile on ta koos kogukonna aktiivsete ja ettevõtlike inimestega korda saat-

Terje Hiitamm, Tiia Saart ja Mary Tammet Varangu koolituskeskuses. FOTO: Kristel Kitsing

nud huvitavaid ettevõtmisi, mis kaugemaltki tulijaid vaimustab. Olgu selleks avatud talude päev või kodukohvikute päev, mille korraldamise kaasab ka teisi kogukonnaliikmeid. Hulgaliselt huvilisi meelitavad kohale ka teised tema korraldatud kohaliku elu elavdavad sündmused.

Alati särava ja sõbraliku eestvedajana oskab Tiia teisi inspireerida, innustada ja motiveerida. Tiia on tõeline kogukonna hing ja pärimuse kandja.

Aasta sädeinimese tunnustus anti Tiiale üle 30. novembril Varangu koolituskeskuses.

Lääne-Virumaa aasta vabaühendusena oli nomineeritud ka Simuna Naisteklubi MTÜ, laureaadiks valiti komisjoni poolt Vainupea Külaselts MTÜ.

Vinkymon napsas festivalilt kamaluga medaleid

Novembri kolmandal nädalavahetusel toimunud festivalil Maitsev Eesti avalikustati selle aasta parimad Eestis toodetud joogid.

Limonaadide kategoorias sai Vinkymoni ebaküdoonia-pihlaka limonaad hõbedase ning ebaküdoonia ja melissi limonaad kuldse auhmärgi.

Vahuveinide seas teenis Vinkymoni õuna-ebaküdoonia-pihlaka-mee vahuvein hõbedase ning õuna-ebaküdoonia-rabarberi-mee vahuvein kuldse märgi.

Konkursist Parim Eesti Jook võttis osa 167 jooki 48lt tootjalt, mida hinnati pimedegustatsioonil. Hindajateks olid tunnustatud sommeljeed, baarmenid, ajakirjanikud ja valdkonna eksperdid.

Vinkymoni tooted leidsid taas tunnustust. FOTO: Vinkymoni erakogu

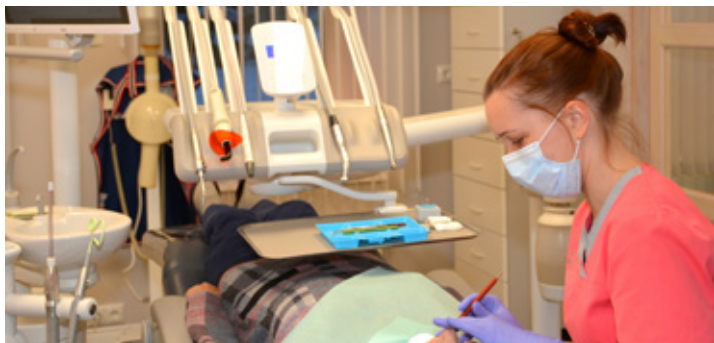
Aasta toidutoode on Vinkymoni fermenteeritud küüslauk

17. novembril toimus Mödrikul Tallinna tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituudis suur gaalaõhtu, kus austati 2023. aasta Lääne-Virumaa maakonna tublimaid ettevõtteid ja ettevõtjaid.

Aasta toidutoodeks valisid Virumaa Teataja lugejad Vinkymon OÜ fermenteeritud küüslauku. Kulus poolteist aastat katsetamist, et hapendatud küüslauk maitseks ja krõmpsuks nii, et tegijad ise rahul oleksid.

Tubli töötaja rinnamärgi pälvis Krista Ojanurm (A&K Caritas OÜ). Krista on pikaajaline ja usaldusväärne hambaarst aastast 2003, kes on võitnud oma patsientide usalduse ja tuleb hästi toime nii rutiinse igapäevatööga kui ka erakorraliste ja kriitiliste olukordade lahendamisega.

Krista tegeleb pidevalt enda arendamise ja koolitamisega. Lisaks on ta suurepärase ennetustöö tegija lasteaias ja koolis ning aidanud kaasa elanikkonnas hambahoolduskultuuri ja suutervise kujunemisele. Krista kuulub ka hambaarstide liitu.

Krista Ojanurm tööpostil. FOTO: Allan Alt

Lääne-Virumaa ettevõtete TOPi kolmikvõit tuli Väike-Maarja valda

Äripäeva ja Lääne-Virumaa Uudiste koostatud Lääne-Virumaa ettevõtete TOPi võitis Paul Tiislerile kuuluv tahkekütuse hulgi- müüja Reinpaul.

Teisele kohale tuli lubjakivi käitleja Nordkalk ning kolmandale kohale põllumajandusettevõtte Vao Agro. Kaks viimast kuuluvad välisomanikele.

Kokku reastati edetabelis 223 Lääne-Virumaa ettevõtet. Koostamisel võeti aluseks kuus majandusnäitajat.

Nordkalki juhatuse liige Tõnis Namm (vasakul) ja Äripäeva peatoimetaja asetäitja Aivar Hundimägi. FOTO: Kristel Kitsing

Näitemängupäevalt tuli kaks preemiat

18. novembril toimus Tamsalu kultuurimajas Lääne-Virumaa näitemängupäev, kus tunnustuse said Mary Tammet ja Väike-Maarja seltsimaja näitering.

Mary Tammet pälvis kunstniku-preemia ja Väike-Maarja seltsimaja näitering parima ansambli tunnustuse.

Möötu võtsid kuus maakonna harrastusteatri Rakverest, Sõmerult, Roelast, Väike-Maarjast ja Läsna.

Žüriisse kuulusid Rakvere teatri näitleja Madis Mäeorg, vabakutseline näitleja ja koolitaja

FOTO: Tiitu Heinsoo

Margo Mitt, Eesti noorte muusikaliteatri lavastaja Mark Oja ning

Tiina Tegelman harrastusteatri liidust.

Kohalikul ajalehel on oluline roll

4

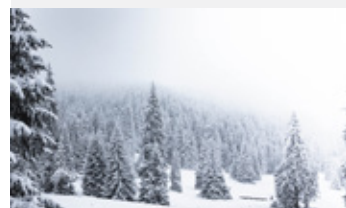
Soomepoistest Rakke vallas

5

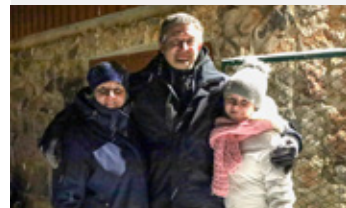
Väike-Maarja keskväljak täitus muinasjutulise jõuluturuga

6

Killukesi aastast vaimu ja väega vallas

7

Pealinnast Avispeale: siin peab ise osavõtlik olema

8

Koolide uudiseid

9-12

Kultuurielust

13

Loe internetis
www.v-maarja.ee

Vaimu ja väega!

Vaimu ja väega – see on Väike-Maarja valla deviis, mida loome tekstidest ja kuuleme tihti kõnedes.

JANAR RÜCKENBERG

Ühel päeval tabasin end mõttelt, et ehkki seda hüüdlause kasutatakse päris palju, siis kui paljud ikkagi tegelikult teadvustavad või advud, mis on selle lööklause taga? Mis võiks selle suurelt kõlava mõtte taga olla? Kas keegi on sellele kunagi mõelnud või üritanud selle ütlemise sisu kuidagi lahti kirjutada? Ma ei tea, kas on, aga üritasin poeetilis-luulekeeles omalt poolt sellele meie vallas palju lausunud mõttele mingit sisu luua. Kas õnnestus või mitte, eks vastus sellele peitub iga lugeja peas, kuid katse tunnuslause lahtisõnastamiseks on tehtud!

Vaimu ja väega!

Vaarvanemate vaimu rüpes, talletades ajast tagumisest, täheldades eilseid päevi, kauakestki katsume kesta.

Taibates tavatsemiste tähtsust, palju põlvedesse panustame, perede puhkemisele püüeldes lootusrikkalt päevi alustame.

Kasulikuks kogutud kogemusest järgmise järelkasvu väetise saame, nooruse parimas juhatuses unustamata eeskujudele truuks jääme.

Mitte lihtsalt jõhkra jõuga meeiekindluse mehistame, karastame mürdumatuks muredele, tammeselt tugevaks ehistame.

Pürgides tooruse targasti taltsutame, mõeldes järele, läbi ja ette, mitte rabedase rammuga rumalasti, arutus ju kurjasti tasub kätte.

Poolikut pingutust pühitsemata, tarvidusel edasi visamal viisil, pidutseme põhjalikku püüdlust, suhtumises pole kohta laiskuse kapriisil.

Uskudes tahtmise tõhususse, tegelikult tervise tasuvusesse, ei pelga katsumustega painutada, põlastvalt pooldame pahedesse.

Ettearvamisest kammitsmata, aga isade õiglase õpetuse toel, emade südamekuse saatel, ja kõiges alati töökal moel.

Võidu võitjaid väärtustades hiilgust kaunile kantsile keskis koome, usutud võimalikkust painutama, ise koosmeeles tulevikk loome.

Maitsestades maaelu mekki, rõõm Maarjamaale imbub silma, oma kodu sisukaks sepiastades, nii pudenevad parimad pojad laia ilma.

Väärika vägevuse valdamisest kasvagu kaugelt kaubamärgiks omased olivad, tagasilöökidest toibujad, viimastestest langejatest esimesed ärkajad.

Teistele püütavad sündigu siit ideaalid, säragu särarjad ja lähtugu teadjad, tärgaku maailmale ette originaalid, kangematest kangemad sihiseadjad.

Üks kõigi ja kõik ühe eest, käiste kõrgele käärimise sugu, läbi kasvõi tules ja veest, et eal ei roostetaks meie lugu.

Väärikalt, tarkuses ja tahtes, püsti pea ja väsimatult tööka käega, edasi Lurichi rahvas, väestatud vaimu ja raugematu väega!

Vallavanema kuu

Valge vaip katab koduvalla viljakaid põlde, lumised metsad on kui muinasjutumaa, adventiküünlad aknalaudadel, päkapikud jätmas maiustusi kaminasimisi külge kinnitatud sokkidesse – väikeseid märke lähenevatest jõuludest on palju.

INDREK KESKÜLA VALLAVANEM

Mul oli võimalus vala kolmes suuremas alevikus koos paljude rõõmsate silmadega süüdata esimesel adventilukused jõulupuudel. Need süttisid ehedatel kuusepuudel ja õnneks kaasaegsed led-lukused enam jõulupuul okstele haiget ei tee. Kõige käharam ehitud kuusk särab Rakke alevikus. Ka Väike-Maarja jõulupuul Liivi pargis on ennast juba suure kuusepuu mõõtu sirutanud. Simuna alevikus on toimunud jõulupuudel n-ö põlvkonnavahtetus ning tänavu ehitud jõulukuusele tuleb veidi aega anda, et ka tema oksad koos tulukestega tugevamaks kasvaksid.

Lõppeva aasta märksõnad

Detsembris kukuvad 2023. aasta kalendrist viimased lehed. Palun süüvi hetkeks mõttesse ning tee oma ajukalendris pisike inventuur. Mis oleksid need märksõnad, mida saame lõppevast aastast kaasa võtta? Oleme rahvana rikkamad XIII noorte laulu- ja tantsupeo võrra, millel oli ju kaunis moto „Püha on maa“. Ka meie vallast osalesid noored tantsijad, lauljad ja pillimängijad koos juhendajatega, seda nii päikeses kui viimas. Liikumisaasta, just sellel aastal toimus Väike-Maarja uue staadioni avamine koos Gerd Kanteriga ja gümnaasiumi 150. aastapäevaga. Rakkas lõppes uue lasteaia arhitektuurivõistlus ja nüüd sügisel esitas vallavalitsus suvel valminud ehitusprojekti ning vastava rahastustootluse keskvalitsusele. Käesoleval hetkel oleme ootamas keskvalitsuse otsust, kas uuele ja energiatõhusale lasteaiale ka toetusraha eraldatakse.

Või on märksõnaks hoopis gümnaasiumi sajas lend, traditsioonilised kodukandipäevad, mõni vahva spordiüritus, Wähja festival või kodukohvikute päev? Kõik need märksõnad moodustavad tegusa elukeskkonna siin kaunis maapiirkonnas. Mis võiks veelgi ilusam olla, kui ronida tiheda uduga Emumäe torni ja kuulata

ELVL tegevjuht Veikko Luhala ja Indrek Kesküla Tallinnas Äripäeva meediaäri ruumides Eesti omavalitsuste väljakutsetest arutlemas. Foto: Eget Velleste

seal lummatvat vaikust, või hüpata kuumal suvepäeval Eesti puhtamasse Äntu Siinijärve. Ei jäänud ka presidendil märkamata, et meie inimesed on loonud siia kaunid kodud ja siin on tegusad inimesed. Kaks tunnustusaubinda konkursil „Kaunis kodu“ jõudsid just aastal toimus Väike-Maarja uue staadioni avamine koos Gerd Kanteriga ja gümnaasiumi 150. aastapäevaga. Rakkas lõppes uue lasteaia arhitektuurivõistlus ja nüüd sügisel esitas vallavalitsus suvel valminud ehitusprojekti ning vastava rahastustootluse keskvalitsusele. Käesoleval hetkel oleme ootamas keskvalitsuse otsust, kas uuele ja energiatõhusale lasteaiale ka toetusraha eraldatakse.

Eelarvenumbrite tasakaal

Vallavalitsuse jaoks on mõeldv kuu olnud tempokas. Oli vaja koostada II lisaeelarve eelnõu ning loomulikult ka 2024. aasta eelarve eelnõu üleandmine vallavolikogule. Lisaks ka selle esimene lugemine ja kaitsmine vallavolikogu alalistes komisjonides. Toon siia kaks lihtsamat numbrit: Väike-Maarja valla 2024. aasta eelarve põhitegevuse tulud on ligikaudu 12,62 miljonit eurot ja prognoositavad kuluud ca 12,56 miljonit eurot.

Lisaks kavandame investeringuid põhivarasse 4,1 miljonit eurot. Summa tundub suur, kuid see koosneb tuhandetest detailidest ning pisikeste detailide ühte või teistmoodi prognoosimist tuleb teha osaliselt puuduliku info abil. Jantimine riigikogus ning ka töötüli õpetajate alampalgamäärade üle on määramatust veelgi lisandunud ning vaja läheb eelnevate aastate kogemust ja head prognoosimisvõimekust. Igatahes kasutame sellest 12,56 kulumiljonist ca 8,2 miljonit personalikudeks ning oleme püüdnud majanduskulusid rida-realt läbi käies optimeerida. Keeruline finantsseis on Eestis paljudel omavalitsustel ning viimasel kalendrikuul oli mul võimalus käia Äripäeva raadios koos Eesti linnade ja valdade liidu tegevjuhi Veikko Luhalaiga kohalike omavalitsuste tulubaasist ning finantsolukorrast arutlemas.

Lääne-Virumaa uus kodutute loomade varjupaik

Koos teiste kodumaakonna omavalitsustega investee-

ti ca 830 000 eurot Rakvere lähisel oleva Lääne-Virumaa kaasaegse kodutute loomade varjupaiga ehitamiseks. Loomulikult on uute ruumide ehitusega oluliselt paranenud kodutute kiisude ja kutsude elutingimused. Samas ei too suur investeeering kahjuks kaasa ka kulude vähenemist ja päris kodu see ikkagi ei asenda. Vaadates selle aasta statistikat, siis meie vallast on kümne kuuga kodutute loomade varjupaika jõudnud 27 kassi ja 1 koer. Kokku on sinna viidud 270 kassi ja 33 koera. Varjupaigategenuse osutajaks oli senini Rakvere linn, kuid mida kõik omavalitsused koos rahastavad. Rakvere linnalt oleme seni saanud arveid (10 kuud) ligikaudu 8000 euro eest (seda nii loomade transpordi kui ka hoidmise eest). Seega võib öelda, et ühe loomaga seotud kulud on keskmiselt 300 eurot. 2024. aasta prognoosnumbritena on meile saadetud eelarve, kus kulud kasvavad järgmisel aastal meie valla jaoks ca 14–15 000 euronini kalendriaastas. Seda kulu on tegelikult võimalus kokku

hoida. Ehk mida hoolsamalt me oma kiisusid ja kutsusid kasvatame, seda vähem on neid vaja varjupaika viia ning seda väiksemad on ka kulud.

Jõulurahu

Saabumas on küünlasära ja jõulurahu aeg. Väike-Maarja vald on saanud ühe aasta vanemaks, 12. detsembril täitus juba 32. aastapäev. Palju õnne kõigile 5603le koduvalla tublile naisele ja mehele, tüdrukule ja poisile. Arvestades, et iga aastaga lisanduvad elukogemused ja -tarkused, siis peaksime läbi nende olema targemad kui aasta tagasi. Samas lisanduvad uued väljakutsed, millega tuleb kohanduda. Ennustan, et meie igapäeva askeldamistesse lisandub lähiaastal hoopis tihedamalt sõna „tehisaju“ ja sellega seonduvad plussid ning ka varjuküljed. Ei soovita ette muretseda, pigem olla rohkem oma lähedastega üheskoos.

Olgu jõulumehe kingikotis piisav annus tervist ja positiivsust igale meie valla elanikule ja kõigile meie sõpradele!

Kallis Väike-Maarja valla rahvas

Käes detsember kokkuvõtete tegemise kuu, valla aastapäeva kuu, jõulukuu ...

HANS KRUUSAMÄGI VALLAVOLIKOGU ESIMEES

Lugupeetud volikogu liikmed ja Väike-Maarja valla elanikud. Kõik möödunud aasta saavutused, väljakutsed on teiepoolne

panus valla arengusse. Kogu toimunu on toonud meile nii rõõmu kui ka õppetunde. Mõõduval aastal on meie vald keskendunud jäätme-majandusele, vabaajaveetmise võimaluste parendamisele (kettagolf, kelgumäe ehitus, madalseiklusrada), panustanud sporti (staadion) ja elukeskkonna viisuaali (mahajäetud hoonete lammutamine). Oleme töötanud selle nimel, et tagada selleks parimad võimalused.

Oleme keskendunud tööõhõve ja ettevõtluse edendamisele. Oleme püüdnud luua soodsat keskkonda ettevõtluse ja ettevõtjate jaoks ning toetanud uute töökohtade loomist. Ettevõtlus on keskkond, mis ei väljendu kohe-selt vaid ajapikku. Veel üheks tähtsaks valdkonnaks on olnud kohaliku infrastruktuuri arendamine. Oleme pidevalt töötanud selle nimel, et pakkuda elanikele paremaid ja mugavamaid elamistingimusi. Kõige selle juures peame arvestama valla kokkõmmatud eelarvet ning ka seda, kui suur on riigi-

poolne tahe rahastada kohalike omavalitsusi.

Täna valla spetsialiste, kes suudavad vastavalt arengukavale leida projektid investeeeringute rahastamiseks.

Elu läheb aga edasi ressurside nappuses. Oleme olnud sunnitud tegema tasakaalustatud otsuseid ja rakendama efektiivsustegureid, et suuta täita elanike ootusi ja vajadusi, pidades samal ajal silmas meie valla võimalusi.

Lühidalt öeldes on möödunud aasta olnud täis ene-

searendamist, vastutust ja koostööd ning olen uhke selle üle, mida oleme koos saavutanud.

Lõpetuseks soovin tänada kõiki volikogu liikmeid, vallavalitsust, valla töötajaid ja kaasaalavaid elanikke. Ilma teie toetuseta poleks me saavutanud seda, mida oleme. Jättem kõrval erimeelsused ja tehkem koostööd, et muuta Väike-Maarja vald veelgi paremaks elupaigaks.

Head vana-aasta lõppu ning uut ja paremat saabuvat aastat!

Väike-Maarja vald ootab aasta teo kandidaate

Ettepanekuid, mis ettevõtmised on väärt kandma tiitlit „Väike-Maarja valla aasta tegu“, saab esitada 1. jaanuarist kuni 14. jaanuarini valla iseteeniduskeskkonnas Spoku.

Väike-Maarja valla aasta teo tiitliga tunnustatakse üksikisikut või organisatsiooni aasta jooksul tehtud silmapaistva teo eest, millega kandidaat on aidanud kaasa vastava valdkonna arengule vallas, maakonnas või üleriigilisel tasandil ja toonud Väike-Maarja vallale kui paikkonnale tuntuks.

Tunnustuse saaja valivad esitatud kandidaatide hulgast välja Väike-Maarja valla elanikud hääletamise teel. Hääletamine toimub 22. jaanuarist kuni 4. veebruarini keskkonnas Volis.

Aasta teo nimetus antakse enim hääli saanud kandidaadile.

Aasta teo tunnistus ja mälestusese antakse volikogu esimehe ja vallavanema poolt üle Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulikul üritusel.

Jäätmevo ja jäätmejaamade teenuste hinnad muutuvad

Ragn-Sells Asi korraldatud jäätmevo ja Väike-Maarja, Rakke ning Simuna jäätmejaamade teenuste hinnakirjad muutuvad seoses riikliku käibemaksu tõusuga 2024. aasta 1. jaanuarist 20lt protsendilt 22le.

Järgmisest aastast tõuseb muusikakooli õppetasu

Vallavalitsuse 23. novembril istungil kinnitati muusikakooli õppekoha tasu, mis toob uuest aastast kaasa viie euro suuruse tõusu kuutasu hinnas.

Väike-Maarja vallas elavatele õpilastele on alates 1. jaanuarist muusikakooli õppekoha tasu 35 eurot kuus, eelklassi õppetasu 15 eurot kuus.

Valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Anneli Tell selgitas, et Väike-Maarja muusikakooli õppekoha tegevuskulu ühe õpilase kohta kuus on 2024. aastal 282 eurot. „Kulud on suurenenud ja muusikakooli õpetajatel on ootus palgatõusuks,“ selgitas Tell otsuse tagamaid.

Väike-Maarja muusikakoolis on võimalik õppida akordionit, klaverit, viiulit, kitarrit, löökpille ja puhkpille.

Väike-Maarja muusikakool tegutseb Väike-Maarjas ja selle filiaalid Simunas ning Rakkes.

Vald kingib suurtele ja puuetega lastega peredele jõuluks kinkekaardid

Väike-Maarja vallavalitsus kingib valla suurtele peredele (kolm ja enam last peres) ning puuetega lastega peredele jõuludeks kinkekaardid, mille saab kätte jaanuari lõpuni vallamajast (Pikk tn 7, Väike-Maarja, kabinet 102). Lisainfo lastekaitsepersonalist Tiia Kaselolt tel 329 5762.

Kohalikul ajalehel on oluline roll

Interneti üha laialdasemale levikule vaatamata loevad vallakodanikud paberkandjal valla ajalehte järjekindlalt igal kuul ning on lehega üsna rahul.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Kokku osales valla ajalehe lugejaküsitlusel 123 inimest. Suur tänu kõigile osalejatele! Just teie abil on võimalik kohalikku ajalehte paremaks teha, sest teie välja selle tugevusi ning andiste häid soovitusi.

Sooliselt jagunesid küsitlusele vastanud järgnevalt: mehi 18, naisi 105. Keskmine vanus vastajatel oli 48,7. Noorim oli 14aastane ja vanim väärikas eas vastaja omas 83 aastat elukogemust.

Enim saadakse päevakajalist infot vallas toimuva kohta just kohalikust lehest (99 vastajat). Ka valla Facebook on oluline infokanal (82 vastajat) ning valla koduleht (60 vastajat).

Paberkandjal kohalikku lehte kasutatakse vallas toimuva kohta informatsiooni saamiseks teistest kanalitest rohkem. Valla Facebook'i lehekülje populaarsuse põhjuseks võib olla operatiivsus. Kui paberkandjal ja internetis kättesaadavad lehed ilmuvad teatud aja tagant, siis sotsiaalmeedia kanalil

jagab omavalitsuse esindaja peaaegu iga päev postitusi.

Enamus vastanutest on valla ajalehte järjepidevalt lugenud enam kui viis aastat (108) ning eelistab seda lugeda paberil (75). See on hea märk, sest pikaaegsel lugejal on lehega tõenäoliselt suurem side ning nad omavad selle kohta kindlat arvamust.

Ajalehte kantakse igal kuul igasse valda registreeritud majapidamisse. Tuli välja, et sama lehte loeb leibkonnas veel enamasti üks kuni kaks lugejat.

Enamvähem kogu lehe loeb vastajatest läbi 67 ja huvipakkuvaid külgi 41 vastanut. Üksikuid artikleid sirvib 13 inimest.

Miks lehte loetakse või miks see lugejale oluline on? Toodi välja, et see tutvustab huvitavaid inimesi (107), rahuldab uudishimu ja laiendab teadmisi (104), süvendab ühtsustunnet (78) ning on lähedasem oma lugejaga suheldes kui teised väljaanded (71).

Esimesed kümme teemat, mida lehest enim loetakse on populaarsuse järjekorras: valla teated, ürituste kava, uute kodanike sünnid, kogukonnateemad, kultuur, eakate sünnipäevad, persoonilood, lahkunute teated, haridus, intervjuud.

Nimeliselt toodi autoritest välja Kaja Põldmaa, Merje Leemets, Heili Tammus, Indrek Kesküla ja Kristel Kitsing – nende lugusid lehest meelsasti loetakse.

67 vastajat leidis, et leht on viimaste aastate jooksul muutunud paremaks, 29 arvas, et jäänud samaks, 19 inimest ei osanud seisukohta võtta ning seitse vastajat olid arvamusel, et leht on viimaste aastate jooksul muutunud halvemaks. Vastanutest 31 hindas lehe taset väga heaks ja 71 üsna heaks. Kehvapoolseks vaid kaks ja väga halvaks üks vastaja.

Väga kõrgelt hinnati ka lehe kujundust: väga heaks 26, üsna heaks 66, rahuldavaks 27 inimese poolt. Kehvapoolseks aga kolm vastanut ja väga halvaks

üks.

Ka kirjutiste temaatikaga on lugeja rahulolev: üsna hea (57), rahuldav (31), väga hea (27), kehvapoolne (6), väga halb (1).

Ruumikasutust hinnati järgmiselt: üsna hea (59), väga hea (36), rahuldav (24). Kehvapoolseks hinnati kahel korral ja väga halvaks ühe inimese poolt.

Seega võib väita, et üldine arvamus lehe olemusest on pigem hea ning suurt rahulolematust küsitlusele vastanute puhul ei ilmenud.

Kokkuvõtvalt märgiti, et kujundus ja küljendus on muutunud paremaks, leht on värviline, lisatud on pildimaterjali ja kirjatüüp on meeldiv. Ka seda, et leht ilmub enne kuu lõppu. Sisult hinnati lehte mitmekülgsemaks, sisukamaks ja märgiti, et kajastatud saavad artiklid erinevate sündmuste kohta kogu vallas. Tähelepidati ka, et leht on mahukamaks muutunud ja kiideti ilmuvaid persoonilugusid.

Leiti aga, et vähe kajastatakse ettevõtluse poolt ja rohkem võiks infot saada vallaametnike töömailt (arengukava, eelarve, maotöid). Märgiti ka, et kajastada võiks vaimse tervise teemasid ja kaaluda võiks rubriigi avaldamist valdkonna tunnustatud spetsialistidelt. Rohkem soovitakse lugeda piirkonna ajaloost ja noorte tegemistest.

Välja joonistus ka, et liiga palju leheruumi on pühendatud Rakkele ja Simunale ning rohkem võiks kajastada Väike-Maarja eluolu. Samas märgiti ka vastupidist, et Rakke kogukonna tegemisi, saavutusi ja üritusi on kajastatud oluliselt vähem kui Väike-Maarja omasid.

Valdade ühinemise tagajärjel on see arusaadav. Enne ühinemist ilmusid mõlemas omavalitsuses eraldi kogukonna sündmusi kajastavad lehed. Kuigi paberkandjal lehe lugemine on üldiselt vanemate inimeste seas levinum, siis olen nõus, et noortekesksem leht kutuks tõenäoliselt ka noori rohkem lehte lugema või sinna lugusid kirjutama. Leian, et kohalike inimestega koostööd tehes ja inimeste lähenedesega on võimalik kõik valla piirkonnad piisavas mahus katta ja lehte edukalt teha. Kutsun kõiki koostööd tegema ja kaastööd saatma. Sellisel juhul on võimalus ka ise teatud mõttes lehe olemust kujundada.

Veelkord suur-suur tänu tagasisidet andmast.

FOTO: Kristel Kitsing

Uus aastanumber toob valla ajalehele uue nime

Valla aastapäevaüritusel 9. detsembril kuulutati välja valla ajalehe uus nimi, milleks saab VaimuVägi.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Nime ettepanekuid laekus 99. Valiku osas pidasid arutelu vallavalitsuse ja valla ajalehe kolleegiumi liikmed.

Nime pakkus välja Reet Reimann, kes ütles, et idee tuli tal valla tunnustusest. „Leidsin, et tunnustuse ja ajalehe nimi peaksid olema seotud ning nimi peaks iseloomustama meie valda,“ ütles Reet, kui sai teada, et just tema pakutud nimi osutus valituks.

Reeda arvates on vaimu ja vae kandjaid Väike-Maarja vallas olnud läbi aegade ja neid on

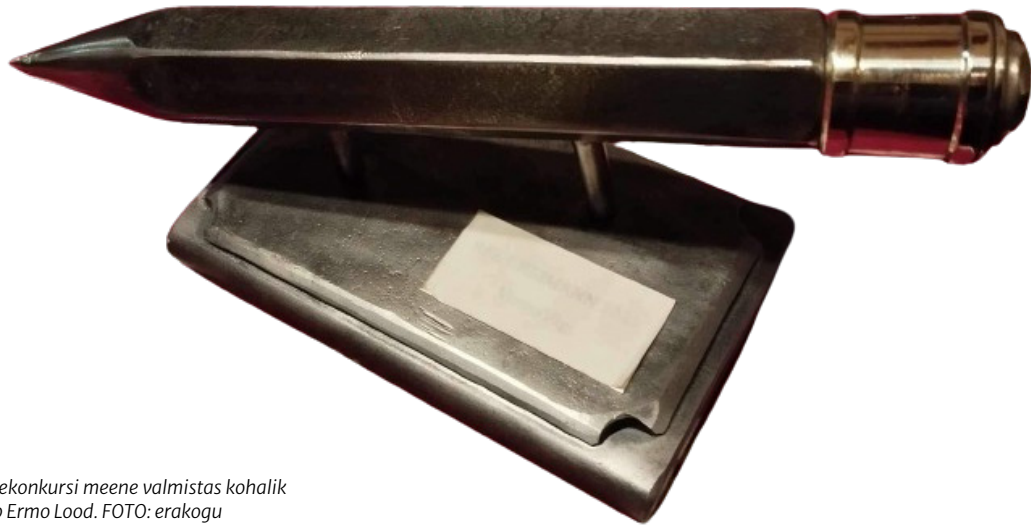
Nimekonkursi meene valmistas kohalik sepp Ermo Lood. FOTO: erakogu

jätkunud igasse valla piirkonda. „Koolihariduse andmise ajalugu ulatub sajandite taha ja praegu tegutsevad koolid on muljetavaldava vanusega,“ märkis Reet. Ta tõi esile tuntud nimed nagu Kru-

senstern, Struwe, Lurich ning märkis, et Väike-Maarja vallas on Eestis tuntud kirjandus-, kultuuri-, spordi- jpt alade esindajate arv austustäratav. Lisaks rõhutas ta emakeelepäeva tähistamist ja

keeletammikut ning väega seotud valla spordielu.

Nimekonkursi meene valmistas kohalik sepp Ermo Lood, mis viitab Reeda heale mõlemisvõimele, nutikusele ja teravale analüüsivõimele.

Sinu tervisemure lahendamisel on esimene aitaja pereõde

Kui tervisemure pole allunud kodustele ravivõtetele, tuleb pöörduda oma perearsti-keskuse poole. On tavapärane, et perearstikeskuses saad esmalt suhelda pereõega, kes hindab sinu tervise seisundit ja otsustab, kas saab ise aidata või peaksid minema perearsti vastuvõtule.

AIVAR KOPPAS
TERVISEKASSA ÕENDUSABI
TEENUSEJUHT

Õdede pädevust ja sellega seonduvat vastutust on aasta-aastalt suurendatud, et tagada patsientidele õigeaegne abi. Pereõde on kõrgharidusega spetsialist, kelle pädevuses on iseseisvalt tegeleda mitmesuguste tervisemurede lahendamisega.

Pereõde teeb tervisekontrolli ja nõustab elustiili küsimustes

Täiskasvanute ja laste tervisekontrollide tegemine on osa pereõde tööst. Õde kaalub ja mõõdab patsienti, kuulab südant ning kopse, kontrollib nägemist,

vererõhku ja veresuhkrut ning hindab vajadusel ka muid näitajaid võimalike terviseprobleemide tuvastamiseks. Kui tuvastatakse terviserisk, suunab pereõde patsiendi perearsti vastuvõtule.

Samuti kuulub pereõde ülesannete hulka vaktsineerimiste planeerimine ja kaitsesüstide tegemine, seda nii esmaste kui ka korduvate vaktsineerimiste puhul. Vastavalt immuniseerimiskavale kutsub pereõde oma nimistu lapsi vaktsineerima ja jälgib, et kaitsesüstid oleksid õigel ajal tehtud. Kindlasti aitab pereõde sind ka siis, kui on vaja siduda haava, eemaldada puuke või õmbluseid, või teha näiteks kõrvaloputust.

Pereõde aitab, kui vajad nõu tervise eluviisi valikul. Juhendamist ja nõu saad nii liikumise, toitumise, magamise kui ka näiteks vaimse tervise hoidmise kohta. Pereõde oskab sind juhendada, kuna teab hästi sinu üldist tervislikku seisundit.

Pereõde jälgib kroonilisi haiged ja aitab ka viirushaiguste korral

Pereõde töö on olulisel kohal krooniliste haigustega patsientide jälgimine. Pereõde kutsub krooniliste haigustega

inimesed vastuvõtule ning aitab kaasa mõelda ja vajadusel õpetab, kuidas haiguse kulgu kontrolli all hoida. Eraldi väljaõppe saanud pereõdedel on sealhulgas õigus pikendada retsepte ja nii võivad näiteks kõrgevererõhutõvega, diabeediga või astmaga kimpus olevad inimesed olla pikalt vaid pereõde vaateväljas.

Pereõde saab hinnata patsiendi vajadust töövõimetuslehe, sh hoolduslehe järele, vajadusel seda avada ja sulgeda. Lühiajalise töövõimetuslehe korral tegeleb pereõde patsiendiga algusest lõpuni ja kaasab arsti vaid vajadusel. Samuti saab pereõde koostada abivahendi tööendeid ja teha saatetähtsa laboriuuringute tegemiseks või proovimaterjalide saatmiseks laborisse.

Arvestatav arv pereõdesid pakub koostööd perearstidega ka nõustamisteenust sõltuvushäiretest vabanemiseks. Tänu sellele, et pereõde on pikaajaline ja usalduslik suhe oma nimistu patsientidega, märkab just pereõde esimesena patsiendi tubaka/nikotiinitoodete või alkoholi liigtarvitamisega seotud terviseprobleemide tekkimist ning saab kiiresti riske hinnata ja vajadusel juhendada.

TASUB TEADA

Pereõde aitab, kui sul on vaja:

- tulla lapsega plaanilisse tervisekontrolli;
- saada eluviisinõustamist: toitumine, keheline aktiivsus, uni, töö- ja puhkeaja tasakaal;
- jälgida kroonilise haiguse kulgu (nt kõrgevererõhutõbi, diabeet, astma jpm) ja saada nõu tekkinud küsimuste korral;
- nõu haigestumisel, sh kroonilise haiguse ägenemisel ja ägeda valu korral, teha vereanalüüse ja muid protseduure (nt haavahooldus, võõrkeha eemaldamine, EKG, kõrvaloputus jmt);
- pikendada ravimite retsepte, koostada abivahendi tööendeid, tellida õe pädevuse piires analüüse ja uuringuid;
- planeerida ja teha vaktsineerimisi (sh reisivaktsineerimine);
- nõuannet riiklike söeluuringute asjus;
- enne töendi väljastamist teha tervisekontroll (nt mootorsõidukijuhi tervisetõend, relvaluba, tööle asumise eelne kontroll);
- hinnata vajadust töövõimetuslehtede (sh hooldusleht) järele ning töövõimetuslehte avada ja sulgeda;
- planeerida vajaduspõhist koduviisiiti.

Pöördu oma perearstikeskusesse, kui sul on:

- keskmise tugevusega ja/või pikalt kestnud valu;
- väiksem trauma, õnnetus või verejooks (veri väljaheites, sagedased ninaverejooksud);
- kergemate haiguste ägedad seisundid (külmushaigus, kõhuviirus, allergianäht, probleemid urineerimisel, suguhaiguse kahtlus, nägemisteravuse langus, silmapõletik, kuulmislangus, kohin/helid kõrvus, eritis kõrvast, ägenenud krooniline haigus);
- nahapõletik (paise, mädamuhk, tugev ärritus, lööve, haavandid, herpes);
- tõsised meeleoluhäired (depressioon, masendus, ärevus), unehäired või sõltuvusprobleemid.

Soomepoistest Rakke vallas

Soomepoiste nime all tuntakse II maailmasõja ajal Soome põgenenud ja seal Soome armee (ja mereväe) koosseisus Punaarmee vastu võidelnud mehi. Sõja puhkedes tuli valida – minna Itta (enamasti sundmobilisatsiooniga Eesti territoriaalkorpuse koosseisus) või metsa.

JÜRI KALVET

Sõja ajal tuli käibe le väljend kolmas tee: Eesti demokraatlik tee ilma kommunismi ja fašismita. Saksa okupatsiooni ajal aeti diplomaatilisel teel Eesti asja: kindlustati Eesti Vabariigi järjepidevust sõjaajal. Aastatel 1940–44 tekkis Eesti Vabariigi rahvuskomitee (EVR). Juba talvesõja (1939–1940) ajal läksid julgemad suuskadel ja keldudel Põhjatähe suunas venelaste patrullidest mööda ja saadeti väljaõppele Lapuale Sisu brigaadi. Rindele nad ei jõudnud. Talvesõda lõppes märtsis 1940. a.

1940. a sügisel ja talvel põgenemine Soome jätkus. 1941. a märtsis moodustati eestlastest luureüksus Erna, mis sai hea väljaõppe tegutmiseks vaenlase tagalas. 1941. a juulis pärast NL ja Saksamaa vahel, saadeti sõja alguses üksus paatide ja lennukitega Eestisse. Koos metsavendadega võideldi Kautla lahingus hävituspataljoni ja NKVD üksuste vastu ja õnnestus päästa palju metsas varjunud tsiviilelanikke.

Minu soomepoiste lugu ilmus V-Maarja valla lehes ja seda saab veebist lugeda 2013. a juunikuu numbrist. Seal on ka pilte. Põhiliselt kirjutasin isa venna Enn Kalveti ja Helmut Elstroki mälestuste põhjal ning meenutasin Eestis väga tuntud soomepoisse: kirjanik Ain Kaalep (Wiedemanni keeleauhinna laureaat), teoloogiaprofessor Vello Salo, kirjanik Raimond Kaugver („Nelikümmend küünalt“ 1961. a) jpt.

Soomepoiste esimese tegevuseimehe (1992–1996), 1997–2000 esimees ja edasi auesimees, ajalootoimkonna esimees ja soomepoiste lühilulugude „Vabaduse eest“ koostaja ja peatoimetaja ning paljude soomepoiste ajalugu ja II MS käsitlevate artiklite autoriga kohtusin juba Eesti iseseisvuse taastamise algul ning korraldasime Tallinnas kohtumise nii Vene, Saksa (leegion, lennuväepoistel) kui Soome pooltel võidelnud meestega. Osales Mart Laar ja koostasime filmide kavad. Raha ei leitud, kuid olen mitmete lahkunute ärasaatmisel (ka R. Kuutma jt) pidanud nukra alatooniga mainima, et filmid seenelkäigust, klassi kokkutulekutest

Soomepoiste mälestusmärk Metsakalmistul. FOTO: Ave Maria Möistlik

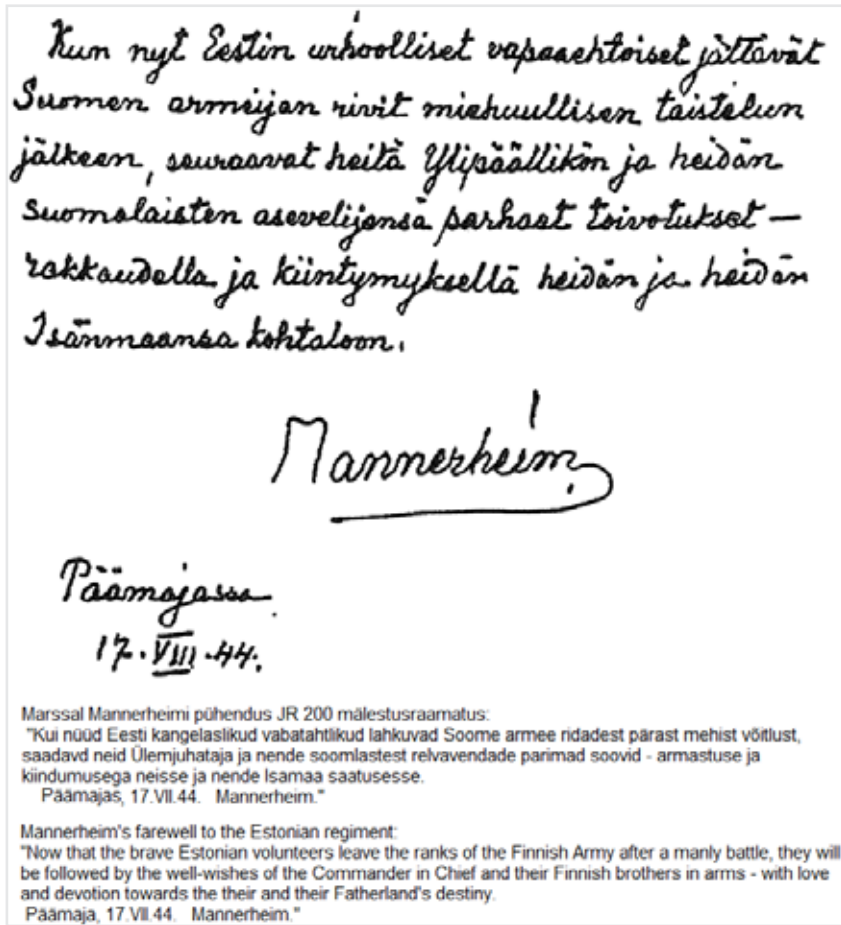
on tähtsamad – kahjuks!

Endise Avanduse valla ja Väike-Maarja (varem Vao) valla soomepoistest saab lugeda 2013. a V-Maarja Valla Infolehest. Lõpetuseks siis ka Rakke (Salla) valla soomepoistest. Ongi kaks nimekirja Salla v kümme nime (kolm läksid Rootsi ja edasi Kanadasse). Rakke valla nimekirjas on seitse soomepoissi (üks läks Rootsi ja edasi

Kanadasse). Enamusel on pildid, aga eelnimetatud Kanadasse läinutel pole. Kas noorematest mõni elab (sünd 1924 või 1925 a)? Esialgu jätan nimed kirjutamata. Võimalik, et mõni üheksakümendates aastates inimene teab midagi soomepoistest, sel juhul võiks teada anda! Kordu strükk „Soomepoiste lühilulood“ on lugemiseks suuremates raamatukogudes (Rakvere, Tallinn).

Soomepoissid jätkusõjas. Foto: O. Hedenström

Marssal Mannerheimi pühendus JR 200 mälestusraamatus:

“Kui nüüd Eesti kangelaslikud vabatahtlikud lahkuvad Soome armee ridadest pärast mehist võitlust, saadavad neid Ülemjuhataja ja nende soomlastest relvavendade parimad soovid - armastuse ja kiindumusega neisse ja nende Isamaa saatusesse. Päämajas, 17.VIII.44. Mannerheim.”

Mannerheim's farewell to the Estonian regiment:

“Now that the brave Estonian volunteers leave the ranks of the Finnish Army after a manly battle, they will be followed by the well-wishes of the Commander in Chief and their Finnish brothers in arms - with love and devotion towards the their and their Fatherland's destiny. Päämaja, 17.VIII.44. Mannerheim.”

Marssal C. G. E. Mannerheimi hüvastijätukiri JR 200 võitlejatele 17. augustil 1944. Väljavõte JR mälestusraamatust

FOTOD X12: Liina Bork

Väike-Maarja keskväljak täitus muinasjutulise jõuluturuga

9. detsembril muutus Väike-Maarja keskväljak tõeliseks muinasjutumaaks, pakkudes elanikele ja külalistele võimalust kogeda jõuluturu võlu ja lummust ning soetada nišitooteid, mida laia kaubandusvõrgust ei leia.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Tänavuse jõuluturu keskmes oli valla ettevõtlike koolide tehtu. Osales rekordarv kauplaid, kokku 27 erinevat firmat või klassi.

Müügis olid õpilaste valmistatud küpsised: muffinid, vahvlid, saiakesed, pulgakookid, piparkookid. Pakuti kuuma glögi ja teed. Lettidelt leidis ka jõulutooteid: erinevaid käsitööküünlaid, kuusest ja samblast jõulupärgi, puidust kuuseehteid, kootud sokke ja käpikuid. Veel ka metallist mehikesi, keraamilisi kruuse ja seebialused, kauneid küünlalaternaid, küpsiste valmistamise toorainete purke, käsitöösepe. Isegi laada pankooki ja suppi sai. Kilti koolipere müüs näiteks hoidiseid

ja Simuna kooli 6. klass erilisi ehteid.

Jõuluturu lahutamatuks osaks on olnud ka õnneloos, kus iga pilet võidab – nii oli ka tänavu.

Kauplemisega turg ei piirunud, tegevust jagus kõigile. Näiteks tervitas külalisi taas jõuluvana ja osaleda sai vahval jõuluseiklusel.

Valla sünnipäeva puhul sai vallarahvale häid soovide kirja panna ning külastada vallamaja kellatorni. Avatud olid ka valla joonistuskonkursi tööde näitus.

Jõuluturg avati Artur Roditsenko kellamänguga, päeva lõpetas kell 18 ilutulestik, mida tegi Pyrocom. Esinesid taidlajad, toimus ühistantsimine ning kuulutati välja konkursi „Kaunis kodu“ parimad, joonistuskonkursi võitjad ning valla ajalehe nimekonkursi võitja.

FOTO: Kati Kümnik

FOTO: Taavi Kitsing

Killukesi aastast vaimu ja väega vallas

JAANUAR

- * Vallavalitsus hakkas süviti E-ITSiga (Eesti infoturbestandard) tegelema.
- * Väike-Maarja Haldusteenused soetas Rakke töökotta uue traktori Kubota.
- * Rakke kultuurikeskuses toimus kultuuri- ja spordigala, kus tõsteti esile ja tunnustati Väike-Maarja vallas elavaid kultuuri- ja spordivaldkonna inimesi.
- * Esimesed asutused said uued 1Gbps riigivõrgu ühendused (vallamaja, Väike-Maarja gümnaasiumi mõlemad hooned ning Väike-Maarja seltsimaja ja staadion).
- * Väike-Maarja noortekeskuse noorsootöötajana asus tööle Keidi Genrih.
- * Valla jäätmejaamasid hakkas teenindama Ragn-Sells AS.
- * Maakonna suusasari tõi harrastajad Ebaverre.
- * Rahvusvaheliselt sisesõudmise meistrivõistlustelt tõi valla esindus koju seitse medalit.
- * Väike-Maarja valla sotsiaalosakonna töötajad, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja ning koolide esindajad osalesid maakondliku koolist väljalangemise ennetamise teenus-mudeli väljaarendamisel.

MAI

- * Väike-Maarja gümnaasium tähistas oma 150. aastapäeva.
- * Gerd Kanter avas Väike-Maarja staadioni.
- * Hillar Kasu sai omanimelise pingi.
- * Rakkes toimus traditsiooniline perepäev.
- * Toimus ühine talgupäev Väike-Maarja Haldusteenus-te heakorratöötajate, Kiltsi õpilaste ja Erasmus noortega.
- * Ehitati 100 m Äntu Valgejärve laudteed.
- * Aasta ema tunnustuse pälvis Silvi Aasumets.
- * Automudelihall tähistas kümnendat tegutsemisaastat.
- * Alustati Rakke uue lasteaia projekteerimistöödega.
- * Laste turnimis- ja mänguatraksioonidesse investeeriti 23 000 eurot. Mängulinnakud valmisid Simuna kooli ja Väike-Maarja lasteaia sisehoovis mudilaste mängualal, uusi mänguelemente paigaldati ka Väike-Maarja lasteaia kõrval asuvalle mänguväljakule.
- * Vald kuulutas välja noorteprojektide konkursi ja toetas rahaliselt nende elluviimist.
- * Venipak paigaldas Väike-Maarjasse pakiautomaadi.
- * Vald otsustas Emumäe torni külastamiseks piletite müügist loobuda.
- * Rahvatantsurühm Maarjakelluke tähistas 40. juubelit.
- * 45 väikest vallakodanikku said hõbelusika.

AUGUST

- * Väike-Maarja lasteaed ja Väike-Maarja muusikakool said uued direktorid.
- * Ao külas toimus neljas Wähja festival.
- * Rakkes peeti 13. korda Rakke päeva.
- * Simuna perepäev tõi kogukonna taas kokku.
- * Vallavalitsuses asus teenistusse uus haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Anneli Tell.
- * Väike-Maarja spordihoones lõpetati energiasäästliku valgustuse paigaldustööd.
- * Peeti seitsmendat korda rahvusvahelist Gustav Normanni orelifestivali.
- * Maretaru-Uuetoa talus peeti kõrvitsapäeva.
- * Kati-Ly Randviir võitis Eesti karikavõistlused laskmises.
- * Harri Kullas krooniti Briti krossisarja võitjaks.
- * Peeti üle valla kodukohvikute päeva.
- * Kaks presidendi kauni kodu tunnustusauhinda tuli Väike-Maarja valda.
- * Teedespetsialistina asus tööle Annely Kulland.
- * Toimus õpilasmalev Rakke, Simuna ja Väike-Maarja noortele.
- * Kiltsi rahvamaja saal sai värske ilme.

NOVEMBER

- * Simuna rahvamaja juhataja Auli Kadastik otsustas pensionile jääda.
- * Kehtestati Väike-Maarja alevikus Tamme tn 6 ja Tamme tn 8 maa-alale korterelamu ja selle juurde kuuluva abihooned ehitamise eesmärgil koostatud detailplaneering.
- * Vallavalitsus päris Müüriku korteri.
- * Renoveeriti Vaos ja osaliselt Kiltsis tänavavalgustus.
- * Lõppes Väike-Maarja vallavalitsuse ja päästeameti ühisprojekti „Kodud tuleohutuks“. Seeläbi korrastati elektrisüsteeme ja ehitati korstnaid ning küttekoldeid üheksas majapidamises.
- * Kuulutati maakonna sädeinimeseks Tiia Saart.
- * Valmisid Simuna kooli ja spordihooned ning Väike-Maarja seltsimaja energiasäästuauditid.
- * Kuulutati välja Väike-Maarja lasteaia energiatõhususe ehitustööde riigihange.
- * Harri Kullas krooniti Tampere kuningaks.
- * Tantsuselts Tarapita tähistas 35. sünnipäeva.
- * Tunnustati isadepäeva fotojahil parimaid.
- * Reinpauli maatikujooks pani vastupidavuse proovile.
- * Lääne-Virumaa ettevõtete TOPI kolmikvõit tuli Väike-Maarja valda.
- * Vinkymon napsas festivalilt kamaluga medaleid.
- * Maakondlikult näitemängupäevalt tuli kaks preemiat.
- * Väike-Maarja ja Simuna raamatukogud liitusid MIRKO platvormiga.

VEEBRUAR

- * Perearst Mall Lepiksoo ja politseikolonelleitnant Tarvo Kruup pälvisid presidendilt teenetemärgid.
- * Keeleauhinna pälvis Peeter Päll.
- * Lõppes Rakke lasteaia arhitektuurikonkurss, võitja Arhitekt Must.
- * Väike-Maarja päästekomando tähistas 123. sünnipäeva.
- * Toimus kasside steriliseerimise ja kastreerimise kampaania.
- * Maakonna spordiliit kuulutas aasta naissportlaseks Greete Steinburgi ja aasta kõige sportlikuma perekonna tiitliga pärjati perekond Münter.
- * Eestimaa spordiliit jõud tunnustas maadlustreener Lembit Kalterit.
- * Postiteenused kolisid raamatukogudesse.
- * Rakke kultuurikeskuses pärjati aasta teo tegijaid.
- * Vallavolikogu kinnitas 2023. aasta valla eelarve.
- * Vald kuulutas välja kampaaniad „Värvid valda!“ ja „Hoovid korda!“ ning toetas projekte rahaliselt.
- * Mart Pruul pälvis teenete eest päästeameti aumärgi.
- * Kärus tähistati seltsi juubelit.
- * Vallavolikogu võttis vastu Väike-Maarja valla üldplaneeringu.

JUUNI

- * Toimus XXXIV Pandivere päev „Sillad koduvärvasse“.
- * Motomehed kandsid võidupühal võidutuld valla kodudesse ja Ebaveres peeti jaanipäeva.
- * Pandiveres sulges ehitise omanik ohtliku ehitise avad ning lammutas varisemisohhtliku lauda katuse.
- * Simuna sai kettagolfiraja.
- * Väike-Maarja gümnaasiumi lõpetas sajas lend.
- * Avati Eesti vabadusvõitleja Arnold Jürgensi mälestuskivi Aos.
- * Rahandusministeerium valis Väike-Maarja valla ja Keila linna kõige paremaks võimaluste kasutajaks.
- * Koostöös Eesti suurima ja auhinnatuima disainibürooga Velvet valmisid Väike-Maarjas Tamme ja Liivi parki uued keeletammiku infotahvlid ja sildid.
- * Väike-Maarja vallas kehtestati uued maamaksumäärad.
- * Väike-Maarja kogudus soetas annetuse eest neli kirikukella.
- * Leidis esmakordselt aset kuue küla ühine rattamatk.
- * Pandivere rattasõit pakkus osalejatele põnevaid väljakutseid.
- * Simuna ja Väike-Maarja noored veetsid töörohked ja seikluslikud malevanädalad.

SEPTEMBER

- * Kiltsi kool alustas Kiltsi mõisakoolina, kus ühe asutuse all on nii lasteaed kui ka põhikool.
- * Senine pearaamatupidaja Merili Veelmaa asus rahandusosakonna juhataja ametikohale.
- * Vallavalitsuses asus tööle uus kolleeg, pearaamatupidaja Maire Sõrmus.
- * Väike-Maarja vallast varjupaika viidud kiisu Kelluke leidis uue kodu.
- * Keeletammik sai uued nimetahvlid.
- * Toimus 35. Wiedemanni keelepäev ja Peeter Päll istutas oma nimipuu.
- * Vinkymon pälvis parima noortaluniku, parima tervisetoota ja parima alkohoolse joogi autasu.
- * Väike-Maarja tervisekeskuses asus tööle kliiniline psühholoog.
- * Algas valla mälumängusarja uus hooaeg.
- * Austasime Rakveres valla väarikaid abielupaare.
- * Mälestusmärk „Avispea mõök“ tähistas kümnendat sünnipäeva.
- * Helena Veelmaa tuli jõutõstmises taas Eesti meistriks.

DETSEMBER

- * Kiltsi sotsiaalmaja Kalda 3 hoonesse rajati vee- ja kanalisatsioonisüsteem ning ehitati välja sanitaar-ruumid hoone esimesele ja teisele korrusele.
- * Väike-Maarja seltsimaja tähistas 111. sünnipäeva.
- * Kolmandat korda toimus ettevõtlike koolide jõuluturg.
- * Valla ajalehe uueks nimeks valiti VaimuVägi.
- * Tunnustati valla joonistuskonkursi parimate tööde autoreid.
- * Tähistasime valla 32. sünnipäeva.
- * Vald kuulutas välja konkursi valla aasta teo leidmiseks.
- * Simunas peeti lustlikult perepäeva.

MÄRTS

- * Riigikogu valmestest võtsid osa Indrek Kesküla, Hans Kruusamägi ja Siret Kotka.
- * Väike-Maarjas peeti puhkpillipidu.
- * Varjupaika viidi aasta suurim kogus kiisusid (12), kulu 1340 eurot.
- * Alustati Lammaskülas Ületee kinnistul asuva lagunenu korterelamu ja puukuuride lammutustöödega.
- * Toimus Väike-Maarja valla üldplaneeringu avalik väljapanek.
- * Väike-Maarja lasteaed pidas 72. sünnipäeva.
- * Väike-Maarjas pandi alus uuele traditsioonile: peeti rahatarkuse noortekonverentsi.
- * Kaante vahele sai luulelugu „Kass Džässilaulja“. Luulelood pani kirja Hando Kuntro, pildid joonistas Piret Smagar.
- * Gustav Suitsu luulepreemia pälvis Tõnis Vilu.
- * Eesti meistrivõistlustelt sisesõudmises toodi valda kamaluga medaleid.

APRILL

- * Lustiline pidas 20ndat sünnipäeva.
- * Viisada sisesõudjat sõudsid oma-valitsuse piltlikult Eesti sisesõudmise pealinnaks.
- * Vallavalitsus soetas päästeameti toel kriisiperioodideks mobiilse generaatori.
- * Hakkasid kehtima Väike-Maarja valla jäätmehoolduseeskirja muudatused.
- * Toimus lugejauuring raamatukogudes.
- * Väike-Maarjas selgusid lauluvõistlusel 34. korda valla parimad laululapsed.
- * Väike-Maarjas joosti Lurichi auks.

JUULI

- * Väike-Maarja keskvaljak täitus lastekaitsepäeval uhkelt paljude lastega.
- * Väike-Maarja Haldusteenused soetas Väike-Maarja töökotta uue traktori Avant 760.
- * Toimus teede pindamine Eipri, Aburi ja Räitsvere teel.
- * Osaleti noorte laulu- ja tantsupeol „Püha on maa“.
- * Käivitus hooldereform.
- * Renoveeriti Kiltsi mõisakooli katlamaja.
- * Avatud talude päeval avasid oma südamed ja ukseid Käru seltsimaja ja Vinkymon OÜ.
- * Külad Pikeverest Ebavereni pidasid perepäeva.
- * Täitus 30 aastat Männisalu mälestuskivi avamisest ja peeti kokkutulekut.
- * Eesti suvemängudelt tuli vallale kõieveos teine koht.
- * Ebavere Kangel sündis uus rajarekord, triatlon toimus 23. korda.
- * Emumäel toimus 19. korda Emumäe jooks.
- * Rakkes toimus Škoda Laagri 23. Rakke rattamaraton.
- * Sai renoveeritud Kiltsi rahvamaja katus.

OKTOOBER

- * Renoveeriti Väike-Maarja bussijaama sisevalgustus.
- * Väike-Maarja Tervisekeskus OÜ pälvis vaimset tervist väärtustava töödandja pronksmärgise.
- * Simuna kool, Rakke kool ning Rakke kultuurikeskus said 1Gbps riigivõrgu ühendused.
- * Tammiku külas lammutati aastaid tühjana seisnud ja lagunenu kortermaja koos puukuuriga.
- * Väike-Maarja hooldekodus lõpetati energiasäästliku valgustuse paigaldustööd.
- * Valmisid avalikuks kasutuseks mõeldud jäätmemajad Vao külas ja Rakke alevikus.
- * Viidi läbi valla ajalehe lugejaküsitlus ja korraldati ajalehe nimekonkurss.
- * Aasta õpiteoks kuulutati sari kodukandi suurkujudest.
- * Maakonna parimaks põhikooliõpetajaks kuulutati Anneli Kütt.
- * Rakke kultuurikeskus tähistas Eestimaa rahvamajade nädalat.
- * Toimusid Rakkes CX tsüklokrossi võistlused.
- * Valla raamatukogud tähistasid raamatukogupäevi.
- * Kiltsi kooli õpilased viisid loomaia asukatele üle poole tonni sügisande.
- * Rakke kogudus tähistas 87. sünnipäeva.
- * Väike-Maarja muuseumis tutvuti viru keelega.
- * Wõnnusvere Wabalaval toimus kohaliku näiteringi esietendus.
- * Väike-Maarja spordikalendrisse lisandus uus sündmus – odaviskevõistlus.
- * Kiltsi raamatukogu tähistas 75. sünnipäeva.
- * Rakke ja Väike-Maarja raamatukogud said uued laenutuskapid.
- * Vald tunnustas valla silmapaistvamaid õpetajaid.

Pealinnast Avispeale: siin peab ise osavõtlik olema

Siret ja Andrus toimetavad Sipre Mesilas Avispea külas. Mesindamise mõte tekkis neil 16 aastat tagasi, et peaks maakodus midagi veel tegema peale muru niitmise. Indu andis juurde ka see, et nende mõlema esivanemad on omal ajal mesilasi pidanud.

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Alustades oli neil viis mesilasperet. Mesilastega toimetamisel tekkis nende vastu aina suurem huvi ning see viis Sireti Olustvere kooli mesinikuks õppima. Aastatega on mesilasperede arv kasvanud 85ni. Pealinnaelu nad taga ei igatse.

Suvitajast kohalikuks

Veel mõned aastad tagasi käis Sipre talu pere Avispeal vaid suvitamas. Siret tuli koos Sigridiga pealinnast päriselt ära neli ja pool aastat tagasi. Igatsus maaelu järele oli juba varem, aga julgus astuda see samm tuli alles siis. Andrus tuli päriselt maale paar aastat hiljem kuna üks lastest õppis veel põhikoolis ning töökoht oli ka linnas.

Siret on sündinud ja kasvanud Tallinnas, ema oli pärit Kosest ja isa Lääne-Eestist. Andrus ise on aga pärit Viru-Jaagupi lähedalt ja ema Pärnumaalt.

„Tallinnas on meil küll maja, aga krundid väikesed, privaatsus puudus. Eestlane aga tahab ja hindab privaatsust ning rahu“, arvas Siret. See oli ka peamiseks põhjuseks, miks nad pealinnast minema kippusid.

Avispea külas asuva Sipre talu leidis pere kinnisvaraportaaalis oleva müügikuulutuse kaudu. „Eks meil oli rahakott ka õhuke. Palju noortel seda sisse makseks ikka on,“ märkis Siret. Koht, mis neid veel kõnetas oli Kulinal, aga seal olevat toona maadega probleemid olnud. Sipre oli nende pere jaoks piisavalt eraldatud kohas, vana palkmaja ja lagunenuid maakivist kõrvalhoonega ning see hakkas neile kohe meeldima esimesest külastusest. See viis otsuseni, et seal tahavad nad olla.

„Pealinnaga võrreldes on maaelu võluks just privaatsus, kuigi maal teavad ja hoolivad inimesed palju rohkem kui linnas“.

Siia aga püsivalt jäädes hakkasid nad mesindusega põhjalikumalt tegelema. „Ju siis oli vaba aega üle,“ muigas Siret. Sel ajal õppis ta Luual maastikuehitust. Sealt see esimene sülem tuli ja nii see pihta hakkas.

Kolm grupp mesilasi on täna perel kodu lähedal Avispeal, üks grupp Järnis ning üks grupp Tallinna Botaanikaaias. Seal tegelevad mesilased peamiselt tolmendamise, aga korjavad ka väga põnevat mett põnevate taimedelt.

Siret Wähja festivalil. FOTO: Kristel Kitsing

Toodang on nime saanud talu järgi

Sipre talu mesi kannab samanimelist kaubamärki. Põhitooteks on väiketootjal küll mesi, aga sellega konkurents ei püsi. Tänapäeval on meetootjaid palju rohkem kui algaastatel. Et teistest eristuda hakkasid nad lisaks meele ka kreemjat mett ja meesegusid valmistama. Ka laud peab erinevatest meesortidest laatadel mitmekesine olema, et inimesi kõnetada, sest inimesed otsivad uusi maitseid. Kui alguses oli Sipre mesila sortimendis viis maitsemett, siis tänaseks on neid üksteist ja tuleb kindlasti juurde.

Mesiniku sõnul armastab vanem põlvkond traditsioonilist mett ja noorem põlvkond on rohkem avatud erinevatele maitsetele. „Näiteks mesi jõhvikatega või ingveri-sidruniga, ka mesi taruvaiguga, mis on hea külmetuse vastu. Kevadest on tootevalikus vaarika ja maasika maitsemesi, ka lagritsajuurega mett on neile, kes väga lagritsat armastavad. Pärilastele on piparmündiga maitsemesi,“ loetles Siret.

Erinevate maitsete väljamõtlemine toimub perenaise sõnul tavaliselt pere ühistööna, kuid arvestatakse ka klientide soove. Uued maitsemeed peavad kõigepealt neile endile meelepärased olema, siis alles pakutakse teistele. Sipre talus valmistatakse maitsemeesid väikestes kogustes. Lisaks meele on Sipre mesila tootevalikus ka mesilasvahast küünlad, õietolm, suir ning perenaine teeb ka taruvaigusalve

Mesilastega tegeleb põhiliselt pereisa. FOTO: erakogu

ja valmistatakse ka meekalja.

Inimesed tahavad maitsemett maitsta

Põhiliselt saab Sipre talus toodetud mett osta laatadelt, aga lisandunud on ka e-pood <https://sipremesila.ee/pood/>. „Inimene ei osta maitsemett niisama, tahavad ikka enne

maitsta,“ selgitas Siret meesegude müümise erinevust. Seetõttu on laatadel osalemine pere jaoks olulisel kohal, kus saavad kliendid maitsta erinevaid maitsemeesid. „Samuti oleme loonud oma meepurkidele omanäolise kujunduse, et eristuks teistest tootjatest ning jääks kliendile meelde ja oleks kergesti arusaadav.“

Kui Sireti ja Andrus kaks täisealist poega on mesindusest kõrvale jäänud ning üks neist lausa kardab mesilasi, on peretütar Sigrid mesindusse kaasaatud. „Ta on ikka selle kõige sees olnud ja tahab osaleda.“ Nii käis Sigrid hiljuti isadepäeval isaga Narvas laadal. Vene keelt küll ei osanud, aga meepurgi ulatas ostjale lahkelt ja teenis omale väikese taskuraha.

Tööjaotus on peres ära jagatud: pereisa tegeleb mesilastega ja kõige sellega, millega mesitarude juures on vaja toimetada. „Kui ta tuleb aga õuest hoonesse sisse, siis ülejäänud on minu töö,“ rääkis Siret. Alguses käis ta küll Andrusel abiks, aga nii pidavat nende peres produktiivsem olema.

Mesilinnud pole pere ainukesed lemmikud. Andrus hobiks on vutid ja Siretil kanad. Kanu oli alguses oma tarbeks

Siret ja Andrus ning peretütar Sigrid Sipre talus. FOTO: Kristel Kitsing

Ka peretütar Sigrid on mesindusse kaasatud. FOTO: erakogu

paarkümmend, siis kui munasid ei jõudnud enam ise ära tarbida, pakkusid nad neid ka Väike-Maarja taluturul. Kuna seal sooviti aina rohkem vabapidamisel olevate kanade munasid, suurendasid nad kanade hulka viiekümneni, kelle hulgas on siniseid ja rohelisi mune munevaid kanu. Veel on majapidamises ka pardid, haned, siidikanad, pärilkanad ja üks lammas.

Maal on lapsel rahulikum kasvada

Peretütar Sigridile maal väga meeldib. Hajaasustuspiirkonnas väga palju mängukaaslasti küll pole, aga maal tegevustest puudust ei ole ja igav ei hakka. Samuti saab pere koos ühiselt toimetada. Linnaelu ja kära noor tüdruk taga ei igatse ning ka ema arvates on just maal oluliselt parem ja rahulikum kasvada.

Samas peab maal ise ettevõtlik olema. „Kui ma ise ei tee, siis keegi teine ka minu eest tege- ma ei tule,“ ütles ta. „Kui suviti siin käisime, siis ikka mõõduv traktorist tuututas ja tervitas,“ naeris Siret, aga kui juba püsivalt pärast maja renoveerimist paikseks sai jäädud, võttis kogukond omaks. Ta annab oma panuse kogukonna hüvanguks ning kuulub kohaliku külaelu vedava mittetulundusühingu juhatusse. Linnas elades oli anonüümsus. „Naabril võisid kasvõi vargad käia, keegi ei teadnud midagi.“

Kuigi külatee olukorda peab endine tallinlane päris kehvaks, mõistab ta, et võrreldes pealinnaga on valla rahakott ikka õhem ning peab olema kannatlikum. Samas ei kujuta ta ette, et peaks endiselt Avispea ja Tallinna vahet sõitma. „See oli väsitav. Vea nagu kass poegi edasi ja tagasi,“ naeris ta taas ja meenutas, kuidas varasemalt elu oli: kui maakohas muru niidetud, siis järgmisel nädalal taas Avispeale tulles oli muru jälle põlvini kasvanud ja tuli kõike jälle otsast peale alustada.

Kodukesksete inimestena ei oska Siret uue kodukoha võimalusi väga esile tõsta. „Meid kõnetab näiteks Järniku järv, sest Andrus armastab väga kalal käia,“ rääkis Siret. Kui mesindus nende päevi nii tihedalt veel ei sisustanud, sattus pere üheskoos sinna sageli. See on koht, kus nad tuttavatega suvel ka ujumas käivad.

Väikeettevõtjana tuleb palju rabeleda

Andrus on Sipre Mesila OÜ mesinik sellest aastast, Siret toimetab Sipre mesilas samuti, aga teeb ka riigitööd. Väikeettevõtja peab meeletult tööd tegema, päevad venivad tihti peale pikaks, aga ometi on nad rahul.

Jõulud veedab pere koos, linnalapsed tulevad samuti maale, et tähistada jõule. Vallarahvale soovib Siret aga jõuludeks kvaliteetsega perega ning rahuliku meelt!

FOTO: Kristel Kitsing

Kiltsi kooli õpilased käisid projektikohtumisel Leedus

Alates sügisest oleme Kiltsi mõisakooliga osalised rahvusvahelises Nordplus projektis „Haridusala koostöö ja kultuuripädevuste arendamine“ koos Leedu Alanta ja Läti Aglona kooliga.

MERJE LEEMETS

KILTSI MÕISAKOOLI DIREKTOR

Projekti eesmärgiks on rahvusvaheline koostöö koolide vahel ning kultuuripärandiga sügavam tutvumine, hoidmine ja tutvustamine partneritele. Boonusena lisandus veel inglise keele praktika nii õpilastel kui õpetajatel.

6. novembril alustasime kahe ekipaaziga sõitu Alanta poole. Mida kaugemale Eestist, seda kehvemaks ja kurvilesemaks läksid teed. Öhtuvidevikus jõudsi me päralt ja nagu kirsiks tordil juhatas GPS meid üle kitsa purde, sest sillaks oli seda palju nimetada. Tekkis tõsine kahtlus, kas see ka vastu peab ja kuidas on seda ületada võimalik suurematel transpordivahenditel kui sõiduauto.

Nagu legoklotsidest kokku sätitud koolimaja

Meid olid tervitamas Alanta gümnaasiumi õpilased. Esmalt mängiti huvitavat tutvumismängu, kus kella sihverplaadile oli vaja leida projektipartnerite hulgas kaaslaseid. Õnneks olid kohalikud tüdrukud aktiivsed ja esimesed tutvused said sõlmitud. Meie õpilased olid esmalt ehteestlaslikult tagasihoidlikud ja ootaval seisukohal, kohmetusest üle saades hakati siiski suhtlema.

Teisipäeval tutvustati meile

Lisaks rahvusvahelise koostööle saadi inglise keele vestluspraktikat. FOTO: Merje Leemets

Alanta koolimaja ja küla. Alanta koolis õpib ligikaudu kakssada õpilast. Maja ise on põnev – nagu legoklotsidest kokku sätitud, sest ehitatud on erinevatel kümnenditel ja erinevates stiilides, äraeksimise võimalus oli täiesti olemas. Koolil on oma väike muuseum, mille uhkeim eksponaat oli laste meisterdatud makett külas paiknevatest hoonetest.

„Jäämurdjaks“ erinevate partnerite vahel sai teatevõistlus. Võistkondadel oli vaja kokku panna Euroopa kaart ning klotsidelt leida tähed, millest moodustus Lituania. Saime ka kohe targemaks – pikad ja üli-pikad täishäälikud kirjutatakse Leedus hoopis teisiti kui meil.

Hasartne tegevus suudab murda iga keelebarjääri. Öhtupoolikul kostus ingliskeelset vadinat tunduvalt rohkem kui eelmisel päeval.

Anykščiai regionaalpargi 769 taimeliiki

Pärast lõunat siirdusime Anykščiai regionaalparki. Põlismetsaga park on loodud 1992. aastal, et kaitsta ümbruse maastikke, loodusobjekte ja kultuuripärandit. Sellest pargist on leitud 769 taimeliiki ja moodustatud rohkesti kaitsealasid. Muuhulgas asub regionaalpargis veel arvukalt looduskaitsealuseid üksikobjekte, nende seas ka üks Leedu suuremaid rahne Puntukas. Regionaalpar-

gis voolab ainult Leedu maadala voolav pikim jõgi Šventoji.

Kolmapäev algas orienteerumismänguga ööbimiskohast Alantasse. Kaardile oli märgitud kümme punkti, milles igas tuli teha grupi selfi ning mängujuhile saata. Mõnusa kahetunnise jalutuskäigu jooksul külastasime ka Teofilus Matulionise muuseumi ning samas hoones paiknevat kunstinaütust. Orienteerumise käigus said õpilased palju teada kohalikust eluolust, pärimustest ning kultuurist.

Pärastlõunal külastasime Moletai lähedal asuvat Leedu etnokosmoloogia muuseumit, kus oli põnevalt ühendatud pärimuskultuur ja kosmoloogia. Kogu muuseumi ülesehitus oli

muljetavaldav ning giidilt saadud teave huvitav ning samas ka mõtlemapanev. Ekspositsioon oli ülesehitatud tänapäevastele infotehnoloogia võimalustele ja lummas seetõttu lapsi järgitult.

Edasi toimusid Moletais 3D virtuaaltuur linnakese ajaloo teemadel, väike jalutuskäik skulptuuride pargis ning mo-saiigi töötuba. Mosaiigikunst on Leedus väga populaarne. Proovisime meigi tükikese mosaiigikunstiga hakkama saada.

end vaenlaste eest kaitsta. Pärast sõjalise tähtsuse kaotamist kasutati linnust vanglana. Praeguseks on linnus enamuses asjatundlikult renoveeritud, kuigi köpitsemist tundub selliste vanade ehituste puhul veel olevat.

Viimaseks peatuseks oli Leedu pealinn Vilnius. Gruppideks jagatud seltskond askeldas mööda vanalinna ja otsis tuntud vaatamisväärsusi. Tegevust oli nii palju, et osad ei jõudnud süüaagi.

Vihmane sõit Kernaveesse

Neljapäev algas vihasaju ja sõiduga Kernavesse. See on asula Vilniusest 35 km kaugusel, mis kuulub UNESCO kultuuripärandi nimekirja. 14. sajandi alguses oli Kernave Leedu suurvürstide resident-siks, seega sisuliselt pealinnaks. Praegu asuvad viiel lähestikku paikneval linnamäel Nerise jõe käärus vaatealad ja samas ka rekonstrueeritud muinasaegne küla. Kuidas künka otsas asuvas kaevus vesi nii kõrgel paikneda saab, jäigi mõistatuseks.

Trakai ja Vilnius

See on kuulsaim turismimag-net Leedus. Pole vist eestlast, kes poleks Trakaist kuulnud või seda külastada soovinud. Leedu suurvürstide linnus on rajatud 14. sajandil, üsna samal ajal kui Kiltsi linnus. Asukoht keset järve andis suurepärase võimaluse

Sõprussuhted saavad jätku

10. novembril lõppes meie projektikohtumine Alanta gümnaasiumis. Õpetajad vestlesid kooli direktoriga ja millest muust kui probleemidest haridussüsteemis. Õpilased tegelesid samal ajal tagasiside andmisega kogu nädalale. Toodi ausalt välja organiseerimise plussid ja miinused. Kõige tähtsamaks pidasid noored omavahelist suhtlust ja viisakat käitumist, huvitavaimaks osutus jalutuskäik Vilniuses. Nädala jooksul tekkinud sõprussuhted saavad kindlasti jätku järgmisel kohtumisel Lätis Aglonas saabua aasta kevadel.

Pärast koolilõunat algas tagasitee ja selgus, et Leedus on ka normaalseid maanteid, tuleb vaid valida õige marsruut.

Simuna koolis novembrimasendust ei olnud aega tunda

Kuidagi ootamatult ruttu sai see kardetud pikk ja pime novembrikuu oma lõpu.

KAJA PÕLDMAA

SIMUNA KOOLI DIREKTOR

Loomulikult aitas sellele kaasa Simuna kooli ja ilmatudivaheline kokkulepe. Kokku sai lepitud, et sel aastal sajab juba novembri lõpus maha ilus paks, valge ja kohev lumevaip. Süüdatud said ka kõik tähed ja täiskuulvalgus nii, et ööd olid valged nagu jaanipäeva paiku, või isegi natuke valgemad. Ilmataat on tore mees, ei hoolinud sellest, et meil eelarves raha peaaegu otsas. Ütles: „Maksate siis kui vald oma eelarve ükskord kinnitab. Teen teile veidike alet kah, olete ju püsilumetellijad juba aastaid.“ Tore mees ja kindla sõnaga mees! Temasugustega meeldib mulle asju ajada!

Ja nüüd siis tagasi kuu algusesse. 3. novembril uuris Kiisude rühm erinevate jookide suhkruisaldust. Lapsed olid kangesti üllatunud kui palju joogid suhkrut sisaldavad. Veenduti, et kõige parem janu-kustutaja on ikkagi vesi.

7. novembril oli meil külas Eesti Punase Risti Lääne-Virumaa koordinaator Katrin Nõlvak. Tema viis läbi esmaabikoolituse Kiisude rühma ja 6. klassi õpilastele.

8. novembril tähistasime lasteaias isadepäeva. Lapsed said koos vanematega mängida erinevate robotikavahenditega. Samal päeval toimus Rakveres lastevõistlus kergetõustikus, kus osalesid ka meie kooli õpilased. 60 m jooksus sai Taavi Kiitsak 3. koha, Kertu Kaasik 6. koha; 60 m tõkkejooksus Teele Kiitsak 4. koha, Taavi Kiitsak 4. koha, Ranno Alber 5. koha; kaugushüppes Kertu Kaasik 3. koha, Taavi Kiitsak 3. koha, Mariie Kull 5. koha, Teele Kiitsak 6. koha. Isiklikke rekordeid parandas võisteldes

Keemia õpikoda. FOTO: Aili Alatsi

Mia Liseth Toots. Sellesse päeva mahtus veel liiklusohutusala koolitus 8. ja 9. klassile.

9. nov toimus 5. ja 6. klassile Avatud ruumi töötuba. Piirkonnapolitseinike Gea Lepiksoo ja Kady Tiinasega vesteldi tubakatoote kahjulikkuse teemadel.

Sama päeva õhtul tähistasime isadepäeva mitmekülgse üritusega. Võisteldi pusle kokupanemises, õpetajate tundmises ja osavuses naela paku sisse lüüa. Saadi teada, kellel on täpsem silmamõõt, millised on koolis vajaminevad asjad, kui palju värvi kulub ühe ruumi seinte värvimiseks ning kuidas pääseb läbi ämblikuvõrgust. Pärast õues hullamist maiustati 5. ja 6. klassi kohvikus, kuulati laste rõõmsat laulu ja vaadati videot, kuidas papsil on see, mis empsil puudu jääb.

10. novembril käis 2. klass külas Rogeri emal Kärus seltsimajas. Lapsed tutvusid vaibakudumise võlude ja valudega ning küpsetasid oma isadele kingituseks küpsiseid.

13. novembril said koostöö

heategevusfondiga Aitan Lapsi 2.–6. klassi kinohuvilised sõita tasuta bussiga Tallinnasse, et vaadata Just Filmi raames filmi „Antero Valvas ja õnnelikvi“.

14. novembril toimusid karjääriinfospetsialisti töötoad 8. ja 9. klassile.

15. novembril pidas 4. klass maha ühe vägeva klassiõhtu. Klassijuhataja Lisettele oli see esimene klassiõhtu klassijuhataja rollis.

16. novembril riisus meie töökas koolipere kõik maja ümbruses keerlevad kuldse puulehed kokku ja jäi ootama lume tulekut. Nagu hiljem selgus, ei lasknud see end kaua oodata.

17. novembril toimus ERMis koolidevaheline võistujoonistamine, teemaks „Inimese ilu on vaataja silmades“. Simuna kooli esindasid Mia Liseth Toots, Mariie Kull, Gete Anett Nigul ja Merili Pärn. Lapsi juhendas Jaana Palmisto. Merili Pärn saavutas oma vanusegrupis 2. koha.

Samal päeval toimus järjekordne keemia õpikoda. Tehti taas põnevaid katseid ja lahen-

dati huvitavaid ülesandeid.

Puhhide ja Kiisude rühma lapsed meisterdasid taaskasutatud materjalidest jõulukuused ja osalesid sellega ajakirja Pere ja Kodu korraldatud konkursil.

24. novembril liikusid koolimajas vahvad kadrisandid. Neil olid seljas uhked valged rõivad, kadriemal oli kadrititt ja kadriisa mängis pilli. Kadrilapsed laulsid ilusasti ja küsisid mõistatusi. Kägejoonte pealt ennustati tulevaks aastaks õnne.

28. novembril käisid Rakvere galeriis üleval olnud näituse „Virumaa ja Rakvere kreis on minu ... pintslil jälgi täis“ tänuüritusel Mia Liseth Toots, Mariie Kull ja Christina Murulaid.

Lasteaia- ja algklasside lapsed külastasid rahvamajas Anne Velli lasteõud „Jõulumemme jõulutööd“. Sama päeva pärastlõunal sõitsid TV 10 olümpiastarti Lääne-Viru I etapile Kert Karm, Mia Liseth Toots, Kertu Kaasik ja Aliise Kull. Kert saavutas vanemate poiste arvestuses 60 meetri jooksus ja teivashüppes 3. koha. Öhtupoolikul nautis 5. klass kartsu ja mürtsuga klassiõhtut.

29. novembril toimus algklasside karneval, mille läbiviijad olid Annaliisa ja Heleri. Ühtlasi oli see neidude loovtöö. Koolimajas kohtas ürituse ajal mererõõvleid, klouni, printsesse, rokkareid ja veel paljusid toremaid tegelasi, kellele kohe ei osanud nimegi anda. Eriti vahva oli väike Robomiku.

30. novembril said meie koolipere lapsed nautida ansambli Brassical lustlikku ja kaasaharavat kontserti.

1. detsembril käis 9. klass Tammiku hooldekodus ja kinkis ühistööna tööõpetuse ja käsitöö tundides valminud sünnipäevade meelepidamise stendi.

Mõnusat jõuluaja ootust!

Ettevõtlikud noored osalesid projektikonkursil „Ideepuhur“

KETRIN POOLMA, KIRKE JA KIRTI UIBOKAND
PROJEKTIMESEKOND

Septembris tegi Rakke noortekeskuse juhataja Moonika üleskutse osaleda projektide konkursil „Ideepuhur“. Tema julgustuse peale võtsime nõuks sellel osaleda.

Meie valitud fookusteemaks osutus kultuuridevaheline suhtlemine ja kogukondadevaheline lõimimine. Projekt kandis nime „Noorte keelelise erinevusega kultuurisilla ületamine“.

Projekti idee oli tutvuda Ida-Virumaa noortekeskuste noortega, saada osa nende ühistegemistest ning tutvuda sealse ajaloo ning vaatamisväärtustega. Projektist oli võimalus osa võtta teemast huvitatud valla noortel, kes said sellekohast infot noorsootöötajalt.

Väljasõit Ida-Virumaale toimus sügisel koolivaheajal, külastasime Mäetaguse ja Kurtna noortekeskuseid, jalutasime Mäetaguse vanas mõisapargis. Kurtna noortekeskuse juhataja Mirjam jutustas meile Mäetaguse mõisahoonete ning pargi ajaloo. Pika päeva jooksul saime kehakinnitust Alutaguse spordikeskuses ning seejärel liikusime edasi Illuka väärika ajaloo mõisakooli, mis paljastas saladusi majja peidetud kaevust. Lõpuks külastasime ka imelist Kuremäe kloostrit.

Väljasõidu päeva lõpetas meeleolukas halloweenipidu Kurna noortekeskuses, kus mängisime ühiselt toredaid seltskonnamänge.

Antud projekti raames toimus Rakke kultuurikeskuses valla noortele lõimimise, sallivuse ja koostööteemaline koolitus, mille viis läbi Changemakers OÜ. Noorte omaalgatuste projektikonkursi viiakse ellu Eesti avatud noortekeskuste ühenduse poolt ning seda rahastatakse haridus- ja teadusministeeriumi poolt.

Vaadates tagasi toimunud projektile, oleme ühe toreda kogemuse võrra rikkamad ning saanud juurde uusi sõpru Ida-Virumaa noortekeskusest.

Täname oma projekti mentorit Anastasijat, kes aitas meil projekti ideed mõtestada ja Rakke noortekeskuse noorsootöötajat Moonikat, kes meid julgustas ja toetas.

Noored ammutasid kogemusi Ida-Virumaal. FOTO: Mirjam Vinkler

Isa, sinust ongi see laul ...

Isa, sinust ongi see laul, laulis kunagi Kuldne Trio. Hea põhjusega, sest ükski lapsuke ei teki siia maailma ilma isata.

JANAR RÜCKENBERG
RAKKE KOOLI ÕPETAJA

Taipasime seda ka Rakke koolis ja tähistasime käesoleva aasta isadepäeva läbi meeleoluka perepäeva. 7. novembri õhtupoolikul saabus pärast tööpäeva lõppu kell 17.30 nimetatud ürituse raames meie majja meeldivalt palju peresid, kes peaosas papsidega said ennast proovile panna erinevates töötubades. Mitmekesine tegevustik kätkes meisterdamist, fotograafiat, lauamängimist, meelelahutuslikku sporti, tantsu ja pärimusega seotud tegevusi. Programm kestis poolteist tundi ja kulmineerus ühise tantsukaraokega.

Rõõmude pesas oli perepäevale tulnud peredel võimalus rakendada oma loovust kahe-suunaliselt: rõõmutemalistest sõnadest luuletuse tegemise või hoopiski rõõmu portree valmistamisega. Enamus valminud rõõme olid vägagi õnnelike isade sarnased – nii luules kui ka pildis. Aga eriti head meelt teeb hoopis see, et kõigil kohaletulnul (ja neid oli palju) oli rõõmus meel ja tegutsemistahet ning vanemad ja lapsed tegutsesid koostööselt suure innu ja õhinaga.

Loteriitoas mängiti Aliast ja eduka sõna äraarvamise eest oli võimalik igal perel loosinumbri alusel võita väike meene. Hea oli kuulda ja tõdeda, et nii paljud pered istuvad õhtuti koos ja mängivad erinevaid lauamänge. Lastel olid väga vahvad sõnaseletused, mis mõnes grupis vallandasid lausa pisarateni naerukoori. Enamus sõnaseletusi ja tegevusi tehti laste enda poolt, kui jäadi hätta, kasutati ema või isa abi.

Fotostuudios sai lasta end jäädvustada fotoringi noorte poolt ülesseatud fotostuudios. Kasutusel olid ka vahvad aksessuaarid alates prillidest ning lõpetades kelmikate vuntsidega.

FOTO: Kirti Uibokand

Kaamera taga toimetasid samuti fotoringi tüdrukud, kes said esmakordse võimaluse fotostuudios pildistada.

Meisterdamise klubis oli vanematel ja lastel võimalus ühistööna valmistada paberist lips. Selle sai teha meelepärast värvi ning kaunistada kõige ägedamate kaunistustega. Töötuba oli täis saginat, loovust ja rõõmsat meelt. Sobitades värve ja kujundeid, tegid pereliikmed koostööd, et valmiks just nende pere jaoks kõige ägedam lips.

Tantsunurgas harjutati usinalt üheskoos videoõpetuse järgi tantsusammude õppimist. Kõik töötoas osalejad olid julged, täis pealehakkamist ning tantsisid lustakalt ja rõõmsameelselt kaasa. Nalja ja naeru oli palju!

Mängude alal mängiti erinevaid vahvaid rahvamänge nagu „Me lähme rükist lõikama“, „Mul on üks tore tädi“, „Kaks sammu sissepoole“ jne. Mänge valisime juhulikult vurril abil. Kõik osalejad olid aktiivsed kaasalööjad, tantsisid ja laulsid mõnuga kaasa. Nii mõnelgi osalejal oli lausa nahk märg. Koos oli vahva tegutseda!

Sportimisel said pered ennast proovile panna täpsust ja koostööd nõudvatel aladel. Kaheliikmeline perevõistkond sai kolme meetri kauguselt läbi rõnga visata paberist lennukeid, mis ei olegi nii lihtne õnnestuma, kui esmalt tunduda võib. Iga paar sai 20 katset (10 + 10) viset. Võistluspaigast liikus läbi 37 võistkonda, kellest 26 olid viiekümneprotsendilise ja kõrgema tabavusega. Täpsemaiks osutusid perekond Veskilt ja Ojamäe, kes kogusid mõlemad 20st 17 tabamust. 16 tabamust kogusid Henri Saare isaga, Bärbel Takk isaga ja Kristofer Riigor isaga. Teise ala juures sai perekondliku võistkonnana üks liige teha kümme tennisepalli viskekats, mis tuli teisel võistkonnaliikmel kuue meetri kaugusel seistes tühja Pringelsi krõpsutopsiga kinni püüda. Seejärel vahetati osad. Paaril oli kokku 20 viskekats. Sellel alal osutusid edukaimaks Keona Gritt ja Derek Tristjan Tilk 15 täpse püüdmisega. Teise koha pälvis Elisabeth Tälli koos isaga (12 püüdmist), kolmanda tulemuse tegid Mari ja Keili

Kalmus (11) ning 50% piirini küündis taas Kristofer Riigor isaga (10).

Perepäeval oli avatud ka meene-laud, mis tänu meie kooli õpetajatele, kes töid lahkelt üleskutse peale erinevaid esemeid, oli rikkalik. Nii olidki laul kruusid, helkurid, markerid, puhvid, isegi leivavorm ja käsikiser ning just selleks ürituseks tööõpetuse tundides õpetaja Eda Vaino juhendamisel valminud seibipusled.

Kokkuvõttes oli 7. novembril Rakke koolis lähedalt argirutiini elavdav õhtupoolik, mis kaasas koolielu atmosfääri lisaks lastele ka nende isad, emasid ja vanavanemaid. Üritust ette valmistanud koolimeeskonnale teeb headmeelt kogukonna märkimisväärne huvi ja osalus sellise ettevõtmise vastu. Kohal oli palju peresid, kes kõik naustisid erinevaid lustakaid tegevusi. See on ilming, et kogukondlikult kooliperet kokkutoovate kooskäimiste korraldamisega tasub edaspidi katsetada. Aitäh kõikidele kaasalõõnud peredele! Teie Rakke kool.

Perepäev tõi kokku suured ja väikesed

9. novembri õhtul saabusid õpilased peredega kooli, et koos veeta üks vahva perepäev.

JAANA NIRODA JA TENO KONGI
KILTISI MÕISAKOOL

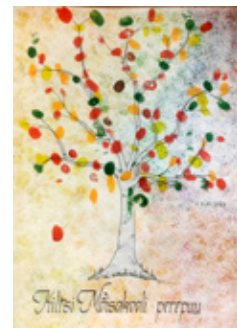
Treppidest üles tulles ter-
vitasin neid
Kiltisi mõisa-
kooli pere-
puuga. Sellele
sai igaüks teha
oma näpajälje
meeldivaima
värviga. See-
järel kogune-
sime saali, kus
meid võttis
vastu Kati. Seal loodi grupid ning töötoad
loeti avatuks.

Meisterdamise töötoas oli vaja mõtlemist ja strateegiat. Nimelt oli võistlus, kes ehitab kõige suurema torni, kasutades vaid spagette ja vahukomme. Käsitöö töötoas oli vaja loomingu- ja osavaid käsi. Sai valmistada endale meelepärased kaarte ning teha lendavat lepatriinut.

Muusika töötoas said lapsed vanematega mängida koos pilli. Lõime maagilise kõlaruumi, minetasime oskamatuse tunde ja improviseerisime vabalt. Töötoa eesmärk oli tõsta esile kuulamis- ja oskuste tähtsust ja suunata märkama vajadust kuulata helisid enda ümber ning loomulikult rohkem erinevat muusikat.

Kui töötoad olid kõik läbi käidud, kostitas 6. klass oma rikkaliku kohvikuga. Seal leidis meelepärast nii magusa kui soolase armastajale.

Kui asjad olid meistertatud ja kõhud täis, oligi aeg nii kaugel, et perepäev sai läbi. Kuniks järgmise korran.

Perepuu. FOTO: Jaana Niroda

Peakokk jagas koolis toiduvalmistamise põhitõdesid

MERJE LEEMETS
KILTISI MÕISAKOOLI DIREKTOR

17. novembril toimetas Kiltisi mõisakooli õppekõrgis õpilastega restorani Noot peakokk Rudolf Visnapuu Pärnust.

Projekt „Peakokkad koolis“ oleks meil peaaegu kahe silma vahele jäänud, õnneks helistas projekti koordinaator ning suutis asja huvitavaks teha. Nõustumise ja ei kahetse.

Peakokk Rudolf Visnapuul oli kaasas ka abiline Viktoria, kes vaatamata enda noorele eale oli asjatundlik ja kõrgis kogenud. Restorani Noot, mis

on mitmetähenduslik sõna – muusikaline termin ja kalapüügivahend – köök väideti olevat viisteist korda suurem, kui meie õppekõök. Kahele klassile korraga söögi tegemine oligi veidi kitsavõitu. Ootamatutest olukordadest saadi üle abivalmi suhtumise ja huumoriga. Meid õpetanud peakokk ei olnud sugugi selline närviline ja kuri nagu telekokk Gordon Ramsay.

Julgemad said kasutada ka peakoka profinuga, mis oli pärit Jaapanist ja maksab kümneid kordi rohkem kui meil müüdavad kvaliteetsed noad.

Kokkade kindad, mida samuti proovida sai, on sinised, sest sinist toitu ei ole olemas ja näppudel on lihtsam võimalus terveks jääda.

Peakoka juhendamisel valmis kolmekäiguline lõuna kõigile tuttavatest toiduainetest, aga väikese kiiksuga. Maitsemiseks pakutud plaksusuhkur tegi kõigil tuju heaks.

Õpilased said läheda kogemuse ja jäid väga rahule. Enese poolt valmistatud toitu maitseb alati hästi. Nüüd on õpitud oskuseid võimalik ka pererele tutvustada ja neid meeldivalt üllatada.

Lasteaialapsed käisid kadrisanti jooksmas

MARJU METSMAN
VÄIKE-MAARJA LASTEIAIA
MUUSIKAÕPETAJA

Kadripäeva laupäev möödus Väike-Maarja lasteaias usinalt, eriti elamuslikuks kujunes see Mõmmi rühmale.

Päev algas lasteaias muusikasaa-
lis hommikuse kadrisandamisega. Rühma õpetajad Lili ja Jaanika – kadriisa ja kadriema – olid tulnud oma karjaga: kanade, lammaste, lehma, oina, porsaste, hobuse ja loomulikult kolmikute kadribeebidega lasteaiaperele head õnne soovima. Küll kukla tagant kukeõnne, lõua alt lambaõnne, varbavahelt varsaõnne ...

Pärast ühist kadrisandamist lasteaias suundusime alevisse, sest tarvis oli minna kiiresti kadritittede sündi registreerima. Kus seda mujal ikka tehakse kui mitte vallamajas. Hakkasid sealgi kadritited nutma, sest piss oli püksis ja kõht oli tühi.

Õnneks aitasid vallamaja ametnikud kadripere jälle hädast välja, mähkisid lapsed kuivalt ja andsid lutipudelitest süüa. Hea, et ikka omal lehm kaasas oli, sai sirra-sorra udarast kohe värsket piima. Tited söödud, rahu maa-peal ja pererahvas tänatud, läksime uuesti mööda küla ringi käima.

Seadsime sammud Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside majja, kus sügisel pool Mõmmi rühmast juba oma kooliteed alustas. Taaskohtumine endiste rühmakaaslastega oli põnev. Kadrid võeti majas lahkesti vastu ja saadeti andidega teele. Meie sanditamise algklasside laste kadritrall sel päeval alles algas.

Teel vallamajja kui ka Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside majja, kohtasime usinat alevirahvast, kellele kadrikombe kohaselt kerge vitsapuudutusega tervist soovisime.

Vaprad Mõmmi rühma lapsed olid lasteada tagasi jõudes väsinud, aga väga õnnelikud.

Kadriisa ja kadriema koos oma karjaga vallamajas. FOTO: Kristel Kitsing

Restorani Noot peakokk Rudolf Visnapuu õpilastega õppekõrgis. FOTO: Merje Leemets

Tüdrukute tantsud jutustasid pühendunult keskkonnast

29. novembril leidis aset Väike-Maarja gümnaasiumi traditsiooniline tüdrukute tantsupidu.

HEILI TAMMUS

VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUM

Välja selgitati publiku lemmikud ning žürii ülesandeks jäi valida nii parimad klassid kui ka klasside silmapaistvaimad tantsijad.

Žüriisse kuulusid neli tantsuga seotud inimest:

■ Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlane Karmen King. Ta õppis 2,5 aastat Tallinna ülikoolis BFMis koreograafiat, kuid hetkel on sellest väike paus, et motivatsiooni ja inspiratsiooni leida ning uute asjadega tegeleda. Tantsinud on ta terve oma elu;

■ Väike-Maarja naisrühma Maarjakelluke tantsujuhendaja Anu Musakko. Ta õpib Ilma Adamsoni tantsukoolis rahvatantsujuhiks (ja õpe hõlmab väga palju erinevaid tantsustiile: klassikalist balletti, Ladina-Amee-rika tantsu, E. Iidla võimlemistehnikat, lavalist rahvatantsu jne);

■ Väike-Maarja varasemate tüdrukute tantsupidude üks korraldajaist, kehalise kasvatuse õpetaja Geidi Kruusmann. Geidi on üle kümne aasta olnud selle ürituse korraldamisega seotud ning tänava õnnestus tal esimest korda pidu saalist näha, sest korraldajana on ta alati olnud lava taga või saanud pidu põgusalt koridorist kiigata;

■ Väike-Maarja gümnaasiumi õppealajuhataja Anneli Kütt. Tema on tantsinud kooliajal nii rahvatantsu- kui diskotantsijate rühmas. Tantsimist oli tema elus palju, käidud sai nii esinemas kui ka võistlustel.

5.–6. klasside arvestuses valis žürii võitjaks 6. klassi, 7.–9. klasside arvestuses 9.b klassi ning 10.–12. klasside arvestuses 10. klassi. Grand Prix'i ja võimaluse esindada meie kooli Koolitants 2024 võistlusel saavutas 10. klass.

Vanuseklasside parimaid klasse ja klasside silmapaistvaimaid tantsijaid ootab detsembris ees väljasõit Tallinna muusika- ja balletikooli MUBA.

Mida žürii tantsupeol märkas?

Žüriiliikmed sõnastasid algul oma ootused

Grand Prix'i võitjad. FOTO: Helina Lükk

tänavusele tüdrukute tantsupeole: temaatika (kas tants vastab määratud looduse- ja keskkonna teemale), kostüümid (kas on taaskasutus), lavaline olek ja sünergia, tehnika.

„Meeldivald üllatas tantsupeo korraldus. Kõigepealt astusid lavale õpetajad, kes väljendasid oma tantsuga erinevaid loodusnähtusi (vihm, päike, oja vulin). Seejärel hakkasid klassid sama teemat üksipulgi lahti mõtestama,“ rääkis Anu.

Karmen jagas oma mõtteid: „Märkasin väga palju andekaid noori, kellel on potentsiaali tantsumaastikul suuri tegusid teha. Paneb silma sõrama, kui inimesed teevad midagi, mis neile meeldib ja milles nad head on.“

„Kui laval toimuv mind kõnetas, siis see oli kõige tähtsam. Tehniliselt võisid mõned apsud sisse tulla, kuid kui tunnetad, et laval on elu ja emotsioon, siis võib tehnilises osas väikseid järeleandmiseid teha. Jälgisin emotsiooni edasiandmist ning seda, kuidas suudetakse laval väljendada tänavusi teemasid: loodust, keskkonda, taaskasutust,“ rääkis Anneli.

„Märkasin siiski ka seda, et tantsijate nägudes oli vähe naeratust. Kõik olid väga keskendunud tantsule ja sammudele, nae-

ratus ununes,“ tõi Anneli välja.

Žürii oli üksmeelne selles, et suuri üllatusi ei olnud, kuid tunnustati, et kõik tüdrukud olid vaeva näinud. Lapsed olid nende hinnangul loomulikul ja rõõmsameelsetel. Geidi tõi välja, et tantsud iseloomustasid hästi ka klasse endid.

Geidi tunnustas: „Aitäh tüdrukutele ja kõigile, kes nõu ja jõuga neile abiks olid. Eelkõige üllatas mind see, kui õpilane, kes muidu tunnis on tagasihoidlik ja pigem märkamatu, esineb suure rahva ees nii julgelt ja suurepäraselt.“

Tõdeti, et keskkonna teemat tundus olevat keeruline tantsudes edasi anda, kuid positiivselt hinnati seda, kui riietus oli tõepoolest läbimõeldult taaskasutus – näiteks oli kasutatud selles vanu voodiriideid, kardinaid või kilekotte.

„Võitjad olid loonud efektse tantsu, mis paistis silma ja väljendas keskkonna ja looduse teemat kõige paremini,“ tõi Anu välja.

Žüriiliige Karmen ütles, et tahaks panna noortele südamele, et kui on nii äge võimalus, siis võiks osaleda sellest kõik võtta. „Minge oma mugavustsoonist välja, proovige uusi asju, andke endast laval kõik. See on väga hea võimalus ja koht, kus kõike katsetada – omad inimesed ju,“ rääkis Karmen.

Üks tants ja viisteist laulu ...

JANAR RÜCKENBERG

RAKKE KOOLI ÕPETAJA

Taas on kulmineerunud üks tore ettevõtmine.

20. novembril 2018. aastal teostus projekt „Üks tants ja kolm laulu“, mis seisnes selles, et tantsisime kahekümne tüdrukuga algselt rivitantsu eesmärgil selgeks õpitud sammukombinatsioon ne veel kolme kuni nelja erineva muusikažanri järgi. Selle käigus tõdesime kuivõrd erinevalt ja huvitavalt võib sama sammukombinatsioon erinevate muusikastiilide (kantri, pop, hiphop jne) järgi tantsides mõjuda. Täpselt viis aastat hiljem ehk 15. novembril 2023 kogunes uus generatsioon tüdrukuid, et viie aasta tagust ettevõtmist korrata. Kolme laulu asemel tegime läbi 15 erinevat lugu.

Osales 18 tüdrukut 2.–8. klassini: Maarja Ojanurm, Eleanor Lillemets, Keona Gritt Tilk, Nele-Liis Kirsipuu, Mia-Liisa Soo, Camilla Kovaljov, Emily Väli, Grete Randkivi, Ketlin Kull, Grete Eliise Deedin, Marta Luisa Rückenberg, Kirke Uibokand, Kirti Uibokand, Kristi Kalmus, Anni-Liis Viru Katerina Lillemets, Lorette-Iiris Riivik ja Kerli Kalmus. Valdava osa sammude selgeks saamise tööst tegid kõik tüdrukud kodus iseseisvalt. Kohtusime enne lõpptantsimist harjutamiseks ja ülevaatuseks vaid kahel korral (19. ja 24. oktoober 2023). Kõik tüdrukud suutsid ära tantsida ka kõige kiiremad tantsud ja pälvidad minu poolt suure lugupidamise. Suurepärase töö! Meie projekti lõpptulemus on leitav õpetaja Janar Rückenbergi Youtube'i lehel.

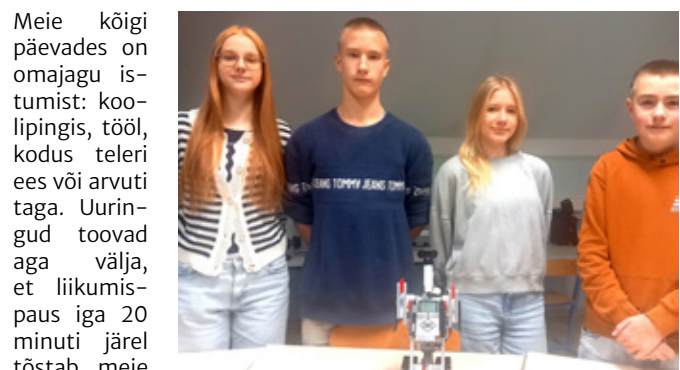

Tüdrukud kordasid viie aasta tagust ettevõtmist. FOTO: Janar Rückenberg

Robot innustab õpilasi liikumispause pidama

ERKO ELMIK

KILTISI MÕISAKOOLI ÕPETAJA

Töögruppi kuulunud õpilased. FOTO: Erko Elmik

Meie kõigi päevades on omajagu istumist: koolipingis, tööl, kodus teleri ees või arvuti taga. Uuringud toovad aga välja, et liikumispause iga 20 minuti järel tõstab meie õpivõimekust, aktiveerib aju ja parandab keskendumisvõimet. Liikumispausid on lühikesed pausid näiteks ainetunnis istumise katkestamiseks ning lühiajaliseks liikumiseks.

Kuna liikumispausid kipuvad meil kõigil lihtsasti meelest ära minema, kuulutati sel aastal välja konkurss „Programmeerides liikuma“. Võtsime sellest osa ka oma kooliga. Kasutada võis erinevaid vahendeid kas robotikast või arvutiprogrammist. Otsustasime robotika kasuks, kuna see tundus huvitavam ja põnevam.

Koostasime roboti, mis annab tunni algusest 20 min möödumisel teada, et on aeg liikumiseks. Robot annab häälega õpilastele ülesandeid ning teeb ka osad ise liigutades kaasa.

Kõikide korrektselt tööde saatjate vahel loositi välja auhindu. Loosiõnn naeratas ka meile ning osalejad said väga motiveerivad auhinnad.

Töögrupp koosnes ideede autoritest, kelleks olid Laura Hiela, Linell Lusmägi ja Kermo Tsvetkov. Programmeerijaks oli Kaarel Elmik, koostajaks Riko Elmik ning gruppi juhendas Erko Elmik.

Meestepäeval võisteldi malemeistri tiitli pärast

TOOMAS KÜTT

Meestepäeval võisteldi mehiselt Väike-Maarja valla malemeistri tiitli pärast.

Konkuretsis olid enne viimast vooru Raivo Aun, Toomas Kütt ja Heino Tasa.

Tasal oli punkt vähem kui Kütil ja Aunal oli samapalju punkte kui Tasal.

Toomas Kütt võitis kiirelt Heino Tasa ära ja tuli Väike-Maarja valla malemeistriks.

Raivo Aun võitis viimase partii ning sai teise koha. Heino Tasa jäi kolmandaks.

Aleksandra Varts võitis Eesti meistrivõistlustelt kaks medalit

18.–19. novembril peeti Põlvas laskmise Eesti meistrivõistlusi kuni 16aastastele noortele. Klubi Väike-Maarja LaSK tiim koosnes küll 14aastastest, aga sellegipoolest olid tulemused konkurentsivõimelised ja koju toodi kaks medalit.

JAANUS RAIDLO

Esimesel võistluspäeval lasti 30 lasku ringmärgi, kus Aleksandra Varts oli viies, Jane Sumre kuues, Emili Uudeküll üheksas ja Kaarin Veelaid viieteistkümmes. Kokku osales 21 noort laskurit.

Teine harjutus oli 30 lasku ilmuvasse märki, kus Aleksandra võitis pronksmedali, hõbe jäi ühe silma kaugusele. Emili tuli viiendale kohale ja Kaarin oli üheteistkümmes.

Teine päev lasti õhupüstolist 40 lasku.

Selles võistluses võitis Aleksandra hõbemedali ja tegi ilusa isikliku rekordi 351 silmaga, kuld jäi napilt kahe silma kaugusele. Emili tuli oma uue isikliku rekordiga seitsmendaks ja Kaarin oli neljateistkümmes.

Poiste arvestuses tuli Joosep Viiksaar 5. kohale spordipüstoli ilmuva märki harjutuses. See on harjutus, kus tuleb relv tõsta, sihtida ja lasta kolme sekundi jooksul. Kokku osales püstoli harjutustes 28 noort üle Eesti, nii suurematest kui väiksematest spordikoolidest ja klubidest.

Kiidame meie noori ilusa esinemise eest lisaks medalitele!

Aleksandra Varts naasis kahe medaliga. FOTO: Jaanus Raidlo

Marta ja Jaak. FOTO: Janar Rückenberg

terve seeria (viis võistlust) paremusjärjestus. Järvamaa Matimeeste klubi all võistlev Rakke kooli 6. klassi õpilane Marta Luisa Rückenberg saavutas sellel seeriavõistlusel märkimisväärse rahalise preemiaga tunnustatud üldarvestuse 3. koha. Õnnitleme Marta Luisat ja tema treenerit Jaak Tammikut!

Maadlejad lõpetasid hooaja

Aasta lõppeb ja kõik tõmbavad „otsi“ kokku, nii ka maadlejad.

JANAR RÜCKENBERG

RAKKE KOOLI ÕPETAJA

25. novembril toimus Jõgevamaal Pisisaarel vabamaadluse seeriavõistluse viies ehk viimane etapp. Üldarvestuses konkureerimiseks tuleb viiest etapist osaleda vähemalt neljal võistlusel, mille põhjal selgitatakse

Lisett Marii Viikmaa joonistus jõuab postkaardile

HEILI TAMMUS
VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUM

Tänavu korraldas RMK 21. korda Eesti koolilaste metsapostkaardi konkursi, mis seekord oli teemal „Jõulud metsas“ ja millel saatis edu Väike-Maarja gümnaasiumi 7. klassi õpilast Lisett Marii Viikmaad, kelle joonistus trükitakse postkaardile.

Konkursile saadeti 4793 metsapostkaarti 202 erinevast haridusastutusest üle Eesti.

36 parimast joonistatud tööst trükitakse RMK koostöös Omnivaga postkaardikomplekti, mis saadetakse tänuks kõikidele osavõtnud koolidele ja väljavalitud tööde autoritele ning võimalik on seda osta Omniva postkontoritest. 24 parimat tööd valiti välja rahvahääletusel ning neile lisandus 12 žürii poolt esile tõstetud tööd. Lisett Marii joonistatud postkaart „Imeline jõuluvälgus“ sai valituks rahvahääletusel, kuid tegelikult oli žürii ka juba enne rahvahääletust tema pildi välja valinud.

Lisett Marii ise ütleb, et joonistamine on talle alati meeldinud. „Väiksena joonistasin emaga koos, suuremaks saades veetsin nii oma vaba aega ja seda tänaseni. Kuigi mulle on öeldud, et joonistan hästi, siis ma seda pole kunagi uskunud. Mida rohkem joonistada, seda paremini hakkab ka välja tulema. Vaatan ja proovin järele teha erinevaid tehnikaid kunstiõpikutest ja videotest,“ rääkis Lisett Marii. Ta lisas, et tal on käia veel pikk tee kunstis eneseleidmiseni, aga avaldas arvamust, et olulisim kõigest on see, et joonistamine pakub talle lihtsalt rõõmu. Jõulude ajal nad perega väga usinad postkaartide saatjad ei ole, kuid kaarte saades meeldivad just isetehtud kaardid, mida on põnev uurida, et milliseid huvitavaid mõtteid on teostatud. Ta tõdes: „Ema lubab igal aastal, et järgmine kord saadame ise ka, aga siis on taas juba märkamatult jõulud läbi saanud.“ RMK võistlusele saadetud postkaart sai teoks tänu kunstiõpetuse õpetaja Eda Errase üleskutsesele osaleda.

Lisett Mariile meeldib ilus taevast ja nii soovis ta kaardil just maagilisi virmalisi kujutada. „Inimesed ikka säätivad jõulude ajal kodud ilusaks, loodus on ilus kogu aeg. Oskate märgata!“ sõnas Lisett Marii.

Liis Türbsal, Lisett Marii ema:

„Lapsevanemana on kõrvalt lapse oskuste arenemist vaadata tohutu rõõm, kuidas esimesed kriipsud võtavad ajapikku äratuntavad vormid ja muutuvad ajas aina detailsemaks ning täpsemaks. Lisett Marii on olnud aegade algusest suur kassiarvestaja ja kasside joonistaja. Kuna joonistan ja meisterdan ka ise palju, siis ongi loomulik, et sinuga koos kasvavad lapsed sellest mõõda ei saa. Täna võin küll juba tõdeda, et tema oskused ületavad minu omi. Kuigi igaühel kunst on just tema enda nägu ja moodi ning mulle ei meeldi tegelikult, et pildile loodut võistlusmomendis nii sageli hinnatakse, siis ometi olen uhke, et Lisett Marii postkaardid on võitnud neid vaadanud inimeste südameid. Eelmise aasta valla jõulukaart ja ka üks koolilaste metsapostkaartidest tulid tema pliiatsi alt. Sellel aastal katsume tõesti tublimad olla ja oma headele sõpradele-tuttavatele jõulusoovidega kaardid teele saata. On ju selleks sellel aastal topelt põhjust.“

Valla joonistuskonkursi võitis Linell Lusmägi

KRISTEL KITSING
TOIMETAJA

Joonistuskonkursi „Talvine Väike-Maarja vald“ võitis Kilti mõisakooli õpilane Linell Lusmägi.

„Maalisin selle pildi just sellepärast, kuna mulle väga meeldib talviti kirikutes käia ning nende väljumis lumekatte all,“ jagas Linell muljeid. Värvimisel kasutas ta pliiatseid, valgendajat ning vesivärve. Lumesaju loomiseks aga pritsimistehnikat ja tähtede joonistamiseks valgendajat. „Tulemusega olin ma ise väga rahul,“ lisas ta.

Teise koha vääriliseks hinnati Väike-Maarja gümnaasiumi õpilase Alissia Elbre joonistus ning kolme parema hulka valiti ka Väike-Maarja gümnaasiumi õpilase Karlotte Loodi joonistus.

Kokku laekus 60 tööd Rakke, Väike-Maarja ja Kilti koolist. Joonistusi hindasid vallavalitsuse liikmed, panuse andis ka maakorraldusspetsialist Diana Saepter.

Kolme parima joonistuse tegijad said preemiaks perepääsme Talveküla jõulumaale Tormasse. Parimast joonistusest kujundati vahva jõulukaart, mida vald oma koostööpartneritele koos heade soovidega teele saadab.

Parimast joonistusest kujundati valla jõulukaart. FOTO: Nelli Lusmägi

Lisett Marii Viikmaa joonistus. FOTO: Eda Erras

Loovtööde konkursile laekus eriomelisi töid. FOTO: Merje Leemets

Mereteemalised loovtööd vormusid näituseks

Kilti mõisakool kutsus septembri keskpaigas kõiki Väike-Maarja valla koolide õpilasi ja lasteaialapsi osalema loovtööde konkursil, mille teemaks oli „Meri annab, meri võtab“.

MERIKE HEINPALU
KILTISI MÕISAKOOLI ÕPETAJA

Kilti mõis kuulus aastatel 1816–1846 meresõitja Adam Johann von Krusensternile. Ta on sündinud 19. novembril 1770. aastal ning tema juhtimisel teostus Vene esimene ümbermaailmareis aastatel 1803–1806, mille põhjal koostas ta „Lõuna-mere atlase“.

Seoses tema sünniaastapäevaga ja 220 aasta möödumisest Vene ümbermaailmareisi algusest, kutsusime kõiki avastama ning kujutama erilisi töid merest ning mõtisklema mere ja inimese omavahelistest seostest.

Konkursile esitatavate tööde esitamise

tähtaeg oli 13. november, kus iga osavõtja pidi looma pildi sellest, millisena kogeb tema enda ümber maastiku ühte osa – merd, ning kuidas ta seda väärtustab.

Konkursile laekus kokku 85 väga erinevat ja huvitavat tööd: Kilti lasteaia – 1, Väike-Maarja gümnaasiumist – 29, Rakke koolist – 23 ja Kilti mõisakoolist – 32. Kuna saabus väga erinevaid töid, siis hinnati neid ka mitmes kategoorias (meisterdused, joonistused, kirjutised, grupitööd) ja erinevates vanuseklassides (lasteaialapsed, 1.–3. klass, 4.–6. klass ja 7.–9. klass).

Meisterduste kategoorias sai lasteaialasest 1. koha Angelina Kašuba (Kilti lasteaed), 1.–3. klassi õpilastest tuli esimeseks Deivid

Kašuba (Kilti mõisakool), 4.–6. klassi arvestuses aga Daniel Kašuba (Kilti mõisakool). Joonistuste kategoorias saavutas 1.–3. klassi õpilastest 1. koha Roosi Leemets (VMG), 4.–6. klass parim oli Greete-Eliise Deedin (Rakke kool) ning 7.–9. klassi 1. koha sai Linell Lusmägi (Kilti mõisakool).

Kirjutiste kategoorias oli 5.–7. klassi parim Maarit Kümnik (Kilti mõisakool).

Grupitöödest said 1. koha öde-venda Karel Tollok (2. klass) ja Renita Olle (6. klass) Kilti mõisakoolist.

Suur tänu kõikidele osavõtjatele ja nende juhendajatele!

Töödest sündis ka näitus, mis kaunistas Kilti mõisakooli saali.

Marianne Kortin saavutas võistujoonistamisel III koha

17. novembril toimus ERMis 27. võistujoonistamine „Inimese ilu on vaataja silmades“. Väike-Maarja gümnaasiumi 11. klassi õpilane Marianne Kortin pälvis oma vanusegrupis auhinnalise III koha.

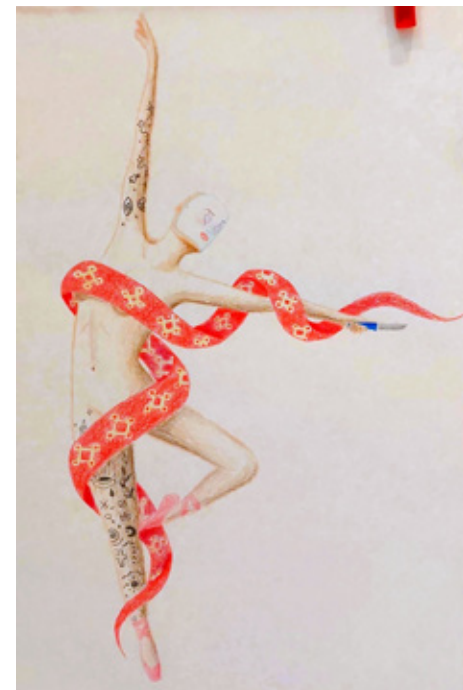
HEILI TAMMUS
VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUM

Joonistajatel oli enne võistlust teada teema „Inimese ilu on vaataja silmades“ ja nii oli Mariannel juba mitu päeva varem plaanis joonistada inimest.

ERMi jõudes oli osalejatel aega 45 minutit, et uurida näituseid. Seejärel oli neil kolm tundi, et joonistada pilt, millel oleks kujutatud üks ERMi näitustel olev ese, muster, pilt vms. Kõik muu pildil kujutatav jäi võistleja enda fantaasia hooleks.

Marianne sõnul oleks ta soovinud oma pildi teostamiseks rohkemgi aega, sest talle tundus, et töö jäi poolikuks. Sellest hoolimata tunnistati tema töö kolmanda koha vääriliseks.

Võistlus toimus neljas vanuserühmas: 1.–3. klass, 4.–6. klass, 7.–9. klass ja 10.–12. klass. Väike-Maarja gümnaasiumist osalesid peale Marianne ka Alissia Elbre, Arieta Sidorenko, Lisett Marii Viikmaa, Grete Kaljuvee ja Sandra Veelmaa. Õpilaste juhendaja oli kunstiõpetuse õpetaja Eda Erras.

Marianne Kortini III koha töö „Inimese ilu on vaataja silmades“. FOTO: Marianne Kortin

Üleskutse

Olen Chris Alexander ning kogun loovtöö raames Kilti kooli tähtpäevadega seotud fotosid ja mälestusi.

Kui oled kunagi Kilti koolis õppinud või töötanud ning Sul on Kilti kooli tähtpäevadega mälestusi, oleksime väga tänulikud, kui leiaksid aega meile saata oma fotosid ning mälestusi. Neid ootame kuni 31.01.2024 chrisalexander.rand@kiltismois.ee või postiga Kilti mõisakooli.

Külalisi saabus ka naaberkülast ja kaugemaltki. FOTO: Tiia Saart

Mardiõhtu möödus Liisa ja Kaleviga

„Oh tuleks ometi keegi ja liigutaks mu uksi kinni-lahti. Kõnniks mu põrandatel edasi-tagasi. Piiluks sisse-välja mu akendest. Tallaks mu trepil üles alla.“

TIIA SAART
MTÜ KÄRU KÜLA SELTS

Vana maja soove peab austama. Need, kes seda teinud, on arvanud, et nad tuleks jälle, kui meil mis-ki toredat juhtub plaanis olema. Nii see plaan meil peades tiirlema hakkas ja lõpuks sai vormistatud teoks. Ja sedasi meie vanas majas, Käru küla seltsimajas, väiksemat sorti peoks läkski.

11. novembril on kindla peale minnek, et ilmaga ei vea. Sügis on kahe jalaga maa peal ja küünlavalgus on nii omal kohal kui veel vähegi olla saab. Saal sai küünlaromantikaga täidetud, aknalauale pisut metsa ja veidi laternaide seintegi peale. Küünlaid pole kunagi liiga palju. Kamin sai ka üle hulga aja tööd, küllap oli temagi meelitatud. Meie küla kodukokad küpsetasid nii soolase suutäie austajatele kui ka magusa maiuse pooldajatele.

Pisut pärast poolt viit hakkaski

uks kinni-lahti käima. Piletid varakult varutud, näod taaskohtumise üle rõõmsad. Või siis rõõmsad selle üle, et lõpuks jõuti meie majja. Nii nad tulid paarikaupa ja kahe paari kaupa. Kohvikust sipsti läbi, kook ja kohv välja valitud, koht laua taga sisse võetud ning põnevad tunnid võisid alata.

Meil õnnestus enda juurde meelitada mees, kes sündinud eriliste inimeste aastal 1953 – Kalev Vapper. Jutte tuli nii maalt kui merelt. „Elu mõte on elamises endas, selles teekonnas.“ Põnev elu, palju tarkust ja elutarkust. Kuulsime nii purjetamisest kui ka purjutamisest. Veini heast mõjust inimese tervisele, kui sisemine kontroll on paigas. Kui see aga lonkab või puudub, siis muidugi head mõju ei tarvitse oodata. Mõned inimesed oskavad rääkida elu lihtsamatest asjadest nii põnevalt ja mõtlemapanevalt. Ja kui eriliselt hästi on välja arenenud ka huumorisoon, siis oleme nõus tun-

dide kaupa kuulama.

Et jutt väga pikaks ei läheks, siis lasime laulul akendest sisse ja välja piiluda. Liisa Uukkivi, kaunihäälne naine, koos kitarriga. Jõudnud meile Kalevipoja kiviviske kauguselt Laekverest. Milline mõnus kahedus hääles. Lauluhääl, mida teistega juba segi ei aja. Täpselt õigete lugude valik ja meie majja sobivad vaheteks, kust ei puudunud ka paras annus nalja. Kalev ja Liisa, te sobisite imehästi!

Kirsiks tordil oli kingituseks kõigile, koos autori signatuuriga Kalev Vapperi raamat „Maalt ja merelt“. Igas korralikus peres antakse ju midagi kaasa.

Meie küla on nii väike, et omad inimesed saali ei täidaks. Õnneks oli tulijaid naaberkülast ja kaugemaltki. Meie maja tänab ja meie koos temaga. Kodukokad paitasid põllesid ja olid meelitatud tühje vaagnaid nähes. Uksed, aknad, põrandad ja trepp – ka nende väike unistus täitus. Ja kui meie õhin ei kao, siis kohtume taas!

Liisa Uukkivi.

Kirik kui maamärk

Ammu enne, kui hakkavad paistma alevi või linnakese muud ehitised, jääb silma kirikutorn, kellele võõras, kellele kodune. Selle järgi saab sihti seada.

Simuna kirik. FOTO: Janek Pärn

EELK SIMUNA KOGUDUS JA ÕPETAJA

Kogudused on tavaliselt väikesed, ometi taastatakse ja renoveeritakse kirikuid usinasti kogu Eestis. Eriti kui loodusõnnetus on torni hoopis alla kukutanud. Eestlased ütlevad – kirik keset küla. See tähendab rahumeelset kokkulepet. Isegi semiootiliselt on kirik eesti keeles kõigi jaoks – loe kumba pidi tahes – ikka kirik.

On ka teisi ütlemisi – vaene nagu kirikurott – ega seal peale küünalde midagi krõmpsutada pole. Selles vaesuses on kirikule appi tõtanud inimesed, kellel on võimalus ja kes on vaimult rikkad.

Viimastel aastatel on ka Simuna kirikus ja kirikaia palju tehtud: langetatud ohtlikke puid, koristatud lagunenud kõrvalhooned, puhastatud kirikaia piirde-müüri tagune ja kabeli müürid pinnasest ning prügist, koostatud projekt kabeli taastamiseks, taastatud mitmeid hauatähi, korrestatud Arnold Jürgensi hauaplats, paigaldatud uued väravad, restaureeritud Vabadussõja mälestussammas, koostatud kirikaia ja Allika tänava geodeetiline alusplaan ning kirikaia hauaplatside plaan.

Kogudus tänab inimesi, kes on vabatahtlikuna oma aega andes või oma tööülesandeid täites panustanud kiriku ja kirikaia korrastamisesse: Vello Ojaste, Tarmo Ojaste, Indrek Rajaste, Jaan Miller, Rein Miller, Priit Beljaev, Kalev Öim, Karli Lutter, Margus Kruut, Allan Kruut, Ergo Eesmäe, Ain Ahlberg, Rein Ahlberg, Hans Kruusamägi, Reimo Vilkes, Jaan Sepp, Gustav Põldmaa, Ermo Lood, Elli Einer, Riina Rajaste, Terje Hiitamm, Janek Pärn, Joosep Viiksaar, Matti Preem, Ene Preem, Kalev Nõmmiste, Leie Nõmmiste, Hillar Sinimets, Heigo Masing, Simuna vabatahtlik tuletõrje selts, õpilasmaleva noored.

Kogudus tänab kõiki, kes on aidanud ka kasutatud asjade toas ja lastetöös. Samuti täname ettevõtteid ja organisatsioone: Restaure OÜ, LR Katused OÜ, Trekolen OÜ, Rändmeister OÜ, Metricus OÜ, Siberi Puidutöökoda OÜ, Artiston OÜ, muinsuskaitseamet, Väike-Maarja vallavalitsus.

Alevirahvas saab nüüd nautida kontserte kiriku uue katuse all. Katuse restaureerimise ja piksekaitsesüsteemi paigaldamise tööd tehti omandireformi reservfondist eraldatud toetuse, Väike-Maarja vallavalitsusest eraldatud toetuse ja koguduse omaosalusega. Projektitaotluse esitas Ainar Ojasaar.

See on olnud väga suur ja tänuväärne abi, mille peamiseks korraldajaks on olnud Kalev Viiksaar. Ehk eneselegi teadmatult on vabatahtlikud töötajad järginud piibellikku põhimõtet – head tehes ärgu su parem käsi teadku, mida vasak teeb.

Kogudusel on järgmised plaanid kabeli taastamise, kirikaeda infotahvli paigaldamise ning kiriku ja Allika tänava valgustuse planeerimisega. Järgmine aasta jätkub katuse projekt, karniiside ja fiaalide taastamisega. 700aastane kirik rõõmustab kindlasti oma parema väljanägemise pärast ja ootab, et tühjaks jäänud esivanemate pinkidele istuksid uued sugupõlvad. Elu jätkub.

Kapell Sirili tantsutas Vokiratta seltskonda. FOTO: Kai Kanarik

Meenutades Rakke kultuurikeskuse aastat

Jõuludeni on jäänud veel paar nädalat ja kohe saab pan-na punkti sellele aastale. Meenutades möödunut, oli taas tegus ja tõine kultuurikeskuse ringidele.

RENE PÖLLUMAA
RAKKE KULTUURIKESKUSE JUHATAJA

Aasta alguses hingasid tantsurühmad taas tantsupeo rütmis. Toimus ju sellel suvel noorte laulu- ja tantsupidu. Ja oh seda rõõmu kui tule-mused tulid ja teade, et oleme lunastanud pääsme peole. Aitäh sulle Riina, et sa jaksad ja jõuad! Aitäh sulle tantsija, et leiad aega ikka tulla! Aitäh sulle ema ja isa, et toetad oma laste tegemisi!

Kultuurikeskuse ringid on teisedki olnud tegusad – kes laulavad, kes tantsivad. Tegemisi jagub kõigile, kel huvi tulla meie majja.

See, et meie maja ühes tiivas asub muusikakool, toob noored meie majja pillimängu õppima. See on tore ning hea on kuulda, et noori ikka pillimäng huvitab. Samuti sujub koostöö muusikakooli lastega. Samad lapsed raken-

dan mina kohe lauluringi ja ühised kontserdid on on samuti koostöös tehtud.

Suurematest sündmustest meenuvad kultuuri- ja spordigala, EV 105. aastapäeva aktus, Simuna kihelkonna eakate naljapäev, perepäev lasteaias, Rakke päev, tänuüritus laulu ja tantsupeol osalejatele, muusikakohvik, hooaja alguse pidu, stiilipidu Metsik Saloon. Loomulikult ka tegemisi täis detsembrikuu, mis lõpeb aastalõpupeoga. Sekka veel õpitubasid ja väiksemaid kohtumisi huvitavate inimestega.

Tänu sõnad headele abilistele ja koostööpartneritele, ilma kelleta ei kujuta ette ühtegi sündmust end ette valmistamas ja läbi viimas.

Kohtumiseni uuel aastal kultuurikeskuses!

►Rakke päev. FOTOD: Kristel Kitsing

Sirili tegi külaskäigu Aravetele

11. novembri hommikul kogunesid kapell Sirili mängijad seltsimajja, et häälestada pillid ja paigutada need autodesse.

SIRJE JA KAPELL SIRILI

Alustasime sõitu Aravete kultuurimajja. Seal võttis meid vastu eakate klubi Vokiratas sõbralik ja lahke perenaine Urve Martin. Saime teada, et see on klubi hooaja avaüritus. Teadsime, et kogu peo seltskondlik osa on meie kapelli sisustada.

Pillid mängimiseks valmis seatud, võis pidu alata. Sõna võttis peo perenaine, kes tutvustas meie kapelli. Õnnitleti sünnipäevalapsi ja kõlas ühislaul „Õnne soovime sul“. Avalalss „Metsalilled“ meelitas esimesed tantsupaarid põrandale. Hästi läks peale meie õpetatud seltskonnatants „Saali-Maali“.

Oli tore ja hoogne pidu! Olime tänulikud ja meeldivalt üllatunud, et Vokiratta seltskond nii tantsulusti täis oli. Nad tundsid siirast heameelt meie esitatud tantsumuusikast. Peo perenaine tänas kapelli ja pidulisi ühiselt veedetud aja eest.

Loodame, et tööme vihmasesse sügispäeva natuke heledamaid laike. Soovime eakate klubile Vokiratas jätkuvalt sisukaid üritusi ja kaunist ning rahulikku jõuluaega!

Jõuludeks südamesoojust teie kodudesse ning tegusat ja loovat uut aastat!

Tänuavaldus katusemeistritele

Austatud teraspoisid Marco, Kert, Mart, Heiki!

Täname teid, kui oma ala vilunud asjatundjaid, südamega tehtud töö eest katuse vahetuse näol ning eraldi tänu hr Kerdile korraliku korstna meisterdamise eest! Teie pingutused on kenasti vastu pidanud k.a. padukatele ja tormidele.

Olge südamest tänatud, hoitud ja kaitstud!

TERASPOISTE TÄNULIKUD KLIENDID

Koguduste teated

VÄIKE-MAARJA KOGUDUS

Tamme 4, Väike-Maarja

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13.
Piiblitunnid igal neljapäeval kell 15.
Jumalateenistused 31.12, 07.01, 21.01.
Teenib diakon Juhan Rumm.
Missa 17.12, 25.12, 14.01, 28.01. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.
17.12 kell 14.15 koguduse pastoraadis leeritund.
24.12 kell 13 leeripüha.
24.12 jõululaupäev algusega kell 19.
Väike-Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks.
Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos kööbiga.
Hooldajaõpetaja praost Tauno Toompuu
Tel 529 0651, tauno.toompuu@eelk.ee
Juhatuse esimees Kaire Kislov
Tel 5342 4600, kairekis@mail.ee
Koduleht sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus

AVISPEA KOGUDUS

Avispea küla

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30
24.12 kell 17 jõulujumalateenistus. Teenistusel laulab Rakke naiskoor.
Tel 323 5450, 524 1982, e-post avispea@ekklisia.ee
Koduleht http://avispeakogudus.wixsite.com/kogudus

SIMUNA KOGUDUS

Allika 3, Simuna

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11
17.12 kell 11 III advendipühapäeva missa kogudusemajas
24.12 kell 11 IV advendipüha missa kogusemajas
24.12 kell 17 püha jõuluõhtu jumalateenistus kirikus
25.12 kell 11 I jõulupüha jumalateenistus kirikus
31.12 kell 11 jõuluaja I pühapäeva missa kogudusemajas
31.12 kell 15 vanaaasta õhtu missa kirikus
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021
E-post enn.salveste@eelk.ee

RAKKE KOGUDUS

Oru 6, Rakke

24.12 kell 15 jõulujumalateenistus Ao kabelis.
Jumalateenistused pühapäeviti kell 15
24.12 kell 15 jõulujumalateenistus Ao kabelis
Tel 5623 1313, e-post rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht http://rakkekogudus.weebly.com/

JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUS

Rohuaia 30, Rakvere

Koosolekud pühapäeviti kell 11
Tel 5695 1316
Koduleht http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809
Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944
Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501

Mälestame

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid ...

AADU KORJAS 14.09.1933–09.11.2023
VASSILI JEGOROV 19.12.1938–22.11.2023
ALTO KUUDEBERG 10.07.1963–22.11.2023
TOOMAS VETSAIS 23.04.1964–13.11.2023
TEA HIIRE 03.08.1932–15.11.2023
HELGI TEALANE 14.06.1940–20.11.2023
ELLE KEINANEN 07.09.1951–30.11.2023
SIRJE PRUUL 26.11.1951–01.11.2023
AITA LOORENTS 30.11.1958–11.11.2023
LEHAR MADIS METSALLIK 23.02.2001–05.11.2023

*Hingerahu südamesse,
küünlasära silmadesse!*

Tänu Väike-Maarja hooldekodu perele

Minu ema on juba pea neli aastat veetnud Väike-Maarja hooldekodus. Selles majas pakutakse inimväärset, sooja ja hoolivat keskkonda. Inimesed teevad oma tööd väga hästi. Suur tänu neile hoole ja vaeva eest!

LIINA MAASIK

Õnnitleme noorimat vallakodanikku

Õnne tänasteks tegudeks,
õnne homseteks olemisteks,
õnne tuleviku toimetusteks!
Olge rõõmsad, terved ja tublid!

RASMUS RATS 15.11.2023

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi

95

HEINO KOKKUTA 20.01

94

GUSTAVA VETTIK 29.12

92

LINDA KESKÜLA 18.01
VIRVE SOOSAAR 26.01

91

LIIVIA SAHK 03.01

89

SILVI VIKMAA 13.01
GELMI KURG 26.01

88

VALENTINA BUSHUYEVA 28.01

87

MALLE SAAR 06.01

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva-õnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

REINO SAAREPERA 22.01

86

HELJU NURK 19.01
HILLAR TEPPO 31.01

85

VÄINO OTS 03.01

80

HILJA INT 09.01
TIIU ALLESE 17.01
SILVA SALLA 23.01
EVALD KLAAS 29.01
UKU RAGEL 30.01

70

VALLO TAAR 06.01
MARI PASS 15.01
VITŠISLAV OJA 21.01
VALTER MERILA 24.01
AIVO RANDE 28.01
ESTA VUNDER 29.01

Üritused

16.12 kell 19 Väike-Maarja seltsimajas seltsimaja 111. sünnipäevapidu. Õhtujuht Arlet Palmiste. Tantsuks mängib Ma&W ehk Mare ja Vallo Taar. Pidulaudadega, vajalik laua broneerimine. Võta kaasa oma söök-jook.
17.12 kell 10–13 jõululaat Eipri külamajas. Info Kai Tomingas, tel 526 0283.
18.12 kell 11 Simuna rahvamajas ootab jõuluvana kõiki Simuna piirkonna koduseid lapsi kingituse järele.
18.12 kell 15 Rakke raamatukogus luulekohvik.
18.12 kell 16 Väike-Maarja lasketiirus Väike-Maarja valla meistrivõistlused laskmises 1. etapp.
25.12 kell 11 Rakkes Staadioni 2 jõulumatk „Pekid särisema“.
25.12 kell 15 Väike-Maarja kirikus esimese jõulupüha kontsert. Esinevad Väike-Maarja pasunakoor ja Väike-Maarja muusikakooli puhkpililiosakonna õpilased. Solistid Liis Nitsar (laul), Aleksis Aksel (trompet) ja Jürgen Holmberg (saksofon).
29.12 kell 20 Rakke kultuurikeskuses aastalõupidu. Õhtujuht Margus Grosnoi. Tantsuks ans Veekord, tantsutrupp Panther, fotoboks. Osalustasu detsembris 20 eurot, ürituse päeval 25 eurot. Laudade broneerimine tel 5569 2792.
30.12 kell 12 Väike-Maarja spordihoones Fucal Cup.
05.01 kell 16 Rakke raamatukogus kolmekuningapäeva kontsert.
09.01 kell 18.30 Triigi spordihoones lauatenise 1. etapp.
10.01 Rakke raamatukogus sari „Kodukandi suurkujud“: Helmut Joonuks 100.
13.01 kell 13 Rakke kultuurikeskuses kultuuririkkuse aasta tähistamine.
14.01 kell 17 Väike-Maarja seltsimajas Väike-Maarja pasunakoori uusaastakontsert.
16.01 kell 19 Väike-Maarja seltsimajas etendus „Pihlakavein“.
17.01 kell 17 Ebavere tervisespordikeskuses Lääne-Viru suusasarja Ebavere etapp.
23.01 kell 18 Triigi spordihoones koroona 2. etapp.
29.01 kell 18 Georgi söögitoas Väike-Maarja mälumängusarja 4. mäng.

Näitused

Väike-Maarja muuseumis näitus „Väike-Maarja hariduselu läbi ajakirjandusprisma“. Näitus Väike-Maarja keskkooli ja gümnaasiumi kajastustest ajakirjanduses. Näitus on pühendatud Väike-Maarja 150 järjepidevale haridusaastale. Näitust saab vaadata 2023. aasta lõpuni.
Vao tornlinnuses püsinäitus Vao mõisa ja tornlinnuse ajaloost ning tänapäevast. Sissepääs linnusesse ja näitusele etteregistreerimisel muuseum@v-maarja.ee või tel 326 1625.
Väike-Maarja seltsimajas väikeses saalis jaanuari lõpuni Liina Maadla joonistuste näitus „Vaata minu silmadega“.
Väike-Maarja seltsimaja fuajees jaanuari lõpuni Kristen Suokassi maalinäitus.
Väike-Maarja vallamaja teisel korrusel detsembri lõpuni vaiba-kunstnik Tiia Saarti fotode näitus vaipadest.
Väike-Maarja raamatukogus Liis Saarepere fotonäitus „Looduse embuses... sina & mina“.
Rakke kultuurikeskuses detsembri lõpuni Jule Käen-Tormi maalinäitus.
Simuna rahvamajas detsembri lõpuni Terje Hiitamme maalinäitus.

Näitusi saab külastada majade lahtiolekuaegadel!

Kui soovid sisestada oma ürituse kultuurikava.ee, saada info aadressile maire.haava@v-maarja.ee. Edastatav info peaks sisaldama sündmuse nimetust, toimumise kuupäeva, kellaaega ja asukohta, esinejaid ning fotot või visuaali. Lisada võib ka rohkem sisukirjeldust.

Joseph Kesserling/Marju Lille
MAGUS

Pihlaka- vein

esietendus 9. juuni 2023 a.

Lavastaja: Anneli Raitar
mängivad: Indira Valge, Helle Salum, Rainer Kiis, Taavi Arold, Küllu Kaju-Hiis, Merli Kaas, Merten Jõena

16. jaanuaril kell 19
Väike-Maarja seltsimajas
Etendus ühes vaatuses, pilet 7 €

Korraldaja: Rakke Kogudus ja Rakke Kultuurikeskus

JÕULU- JUMALATEENISTUS

24.12.2023 kell 15.00 Ao kabelis

Lauluga teenib kaasa Rakke naiskoor

DRAKONI AASTA HAFLA

17. veebruaril kell 19
Väike-Maarja seltsimajas

Esinevad Alima tantsustudio
tantsijad ja sõbrad

Tantsuks mängib ans MaMa

Riietus roheline või kollane

Pilet 10 €, al. 15.01 pilet 13 €, al. 02.02 pilet 15 €

Info Epp Kaljos
epp.kaljos@mail.ee,
tel 5563 8128

Korraldavad:
Väike-Maarja
Seltsimaja
Kultuurivaim MTÜ

Rakke kultuurikeskuses
29. detsembril kell 20

AASTALÕPUPIDU

Õhtujuht MARGUS GROZNÕI

Tantsuks mängib ansambel VEELKORD

Silmailu pakub PANTER

Pilet detsembris 20 eurot,
peoõhtul 25 eurot

Laudade broneerimine telefonil 5569 2792

Külaelanike soovil võtame uue
aasta taaskord vastu ühise
ilutulestikuga!

Selleks ootame jälle Teie toetusi
MTÜ Triigi Mõis kontole
EE082200221042734906
(selgitusse: ilutulestik) või
külavanem Tarmo kätte.

Uusaastakontsert

TAAVI TAARI
MAGISTRI-
EKSAM

VÄIKE-MAARJA PASUNAKOOR

Dirigent Taavi Taar

Solistid:
Liis Nitsar
Jürgen Holmberg

Pühapäeval, 14. jaanuaril kell 19
VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS

Prii sissepääs

Esimese jõulupüha kontsert

VÄIKE-MAARJA PASUNAKOOR & VÄIKE-MAARJA MUUSIKAKOOLI puhkpilliosakonna õpilased

Esmaspäeval,
25. detsembril kell 15

Väike-Maarja kirikus

Hea maaomanik, rendi põld mahepõllupidajatele!

Äntu Möis OÜ soovib rentida Väike-Maarja vallas põllumaad

Äntu Möis OÜ on Lääne-Virumaal Äntu külas asuv mahepõllumajanduse ettevõtte, kus kanade ja munatootmisega on tegeletud üle kahekümne aasta.

Juba 2008. aastast on suund mahepõllumajandus ja maheteraviljakasvatus ning alates 2012. aastast mahelinnukasvatus.

Kontakt:

Lauri Bobrovski, tel +372 523 0732, lauri@antumois.ee

Võimalik tellida erineva
ristlõikega okas- ja lehtpuu
saematerjali.

Kohe on pakkuda
tamme- ning männi-
planku ja lauda.

Asume Tammiku külas,
Väike-Maarja vallas.

Rohkem infot telefonil
5800 4722 (Siim).

Jõululaat

Eipri külamajas
pühapäeval, 17. detsembril
kell 10-13.

Info: Kai Tomingas, tel 526 0283

PEKID SÄRISEMA RAKKE 2023 25. DETSEMBER

SPORDIKLUBI RAKKE/SAUNA JUUREST,
STAADIONI 2 Start 11.00

- Igale osalejale üllatus
- Osalejate vahel loosiauhinnad
- Rakke Trimm 2023 autasustamine
- Info 515 3228 Enno
- Vaata lisaks

Rotaksi laomüük

Lemmikloomatoidud

Pikk 30, Väike-Maarja, 46202 Lääne-Viru maakond

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Väljavahi tee 5, Põhjakeskuse kõrval
5358 9999

AVATUD

IGA PÄEV

Sõiduauto
alates 29.-

KATUSETÖÖD

VANA KATUSE LAMMUTUS JA
UTILISEERIMINE

PLEKK-KATUSED
KIVIKATUSED
ETERNITKATUSED
PLEKITÖÖD
KATUSEKATTE VAHETUS

SISETÖÖD

PÕÕNINGUALUSE KORRUSE
VÄLJAEHITUS
KERGVAHESEINAD
LAED
MAALITÖÖD

ORAKO
ÜLDEHITUS / TOOTMISTÖÖ

Lisainfo:
www.orako.ee
info@orako.ee
+372 52 53 476

KORTERIÜHISTUD
FASSAADID
TERRASSID

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

VÄIKE-MAARJA PUIT müüb

soodne pellet
6 mm premium
300 €/alus 990 kg
Puitbrikett
alates 300 €/alus
Ehituslik saematerjal
Transpordi võimalus
Tel. 520 6369,
515 0268
Väike-Maarja, Jaama 7a

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja Väike-Maarja
vallavalitsus, tel 329 5750

Toimetaja Kristel Kitsing,
tel 329 5759, 5349 9629

Toimetuse kolleegium
Kristel Lehtme, Edgar
Tammus, Siiri Kanarbik,
Merle Kiigemaa, Janar
Rückenberg, Liis Tüürsal

Tiraaž 2700

Küljendus MK Meedia OÜ,
info@mkmeedia.ee

Trükk Printall AS

Kanne Omniva

Materjale saab saata iga kuu
30. kuupäevaks
kristel.kitsing@v-maarja.ee

Ilmub tasuta kord kuus
(v.a juuli).

Korstnapühkija
Tel 5560 4046

Tervendav mer.
massaaž.
Hea kingitus
endale või sõbrale.

Info: Eipri külas,
tel 5323 9228 Anti
lotusmassaaž.ee/hinnakiri

Rattabaas

Lai 12, Rakvere
Tel 5341 6418

SUUSAD JA SUUSAHOOLDUS

Aasta lõpuni
tasuta transport!

RATAST HOOLDA SÜGISEL!

www.rattabaas.com

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm
- Kändude freesimine

Gustav Aasumets
(kutsetunnistus 141998),
tel 5919 2441

Reigo Alas
(kutsetunnistus 141999),
tel 5800 1880

viruarborist@gmail.com

HaluProff OÜ

KÜTTEPUUD RAIGUST.

Igas mõõdus
kvaliteetsed küttepuud.
Kohaletoomisega, koormad laotud.
Tel 5559 0853